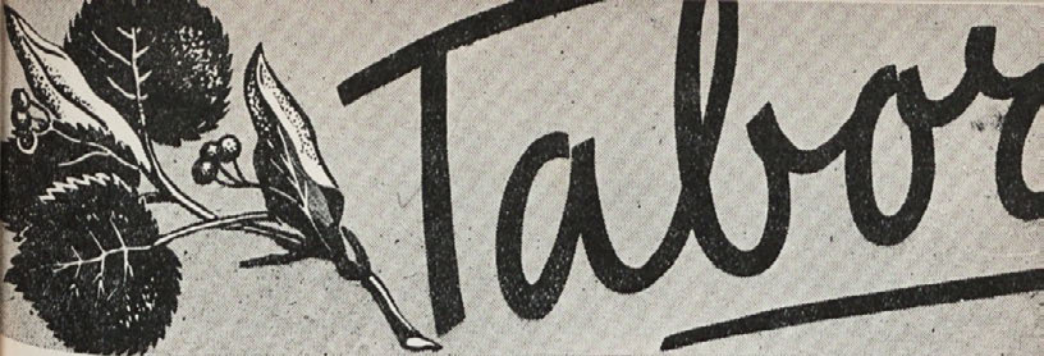

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov • TABOR je last in vestnik Zveze D. S. P. B. Tabor • Mnenje Z. D. S. P. B. Tabor predstavljajo le članki, ki so podpisani od glavnega odbora Zveze. • Izdaja ga konzorcij. Predsednik inž. Anton Matičič. • Urejuje uredniški odbor; odgovorni urednik Adolf Škrjanec, za lastništvo Ivan Korošec, upravnik Jože Jenko.

—::—

TABOR is the voice of the Confederation Tabor of the United Slovene Anticommunists

—::—

TABOR es órgano de la Confederación Tabor de los Anticomunistas Eslovenos Unidos. • Director: Ing. Antonio Matičič, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina

—::—

Imprenta: Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina, T. E. 33-7213

—::—

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 965.927

—::—

NAROČNINA: Južna Amerika 600 pesov, odn. enakovrednost v dolarju; U. S. A. in Kanada 3.50 dolarja letno; Anglija in Avstralija 1 funt šterling; evropske države 2 dolarja

—::—

Naročila, reklamacije in nakazila pošiljajte na naslov upravnika: José Jenko, Pedernera 1075, Villa Madero, prov. Buenos Aires, Rep. Argentina

—::—

Vse dopise in ostalo pošto pošiljajte na naslov: inž. Anton Matičič, Igualdad 1110, Villa Ballester FNGBM, Pcia. de Buenos Aires, Argentina

NASLOVNA SLIKA

To so bili slovenski domobranci! — Kot resnični, pravi slovenski fantje so veselo stali na mrtvi straži ne samo svojega poštenega naroda, ampak tudi vesoljnega svobodoljubnega človeštva, da bi mu o pravem času prihranili preizkušnjo, ki ga duši današnje dni, in ki ga bo še bolj neusmiljeno davila v dneih, ki neizbežno prihajajo... Zato ob njihovem slavnem zgledu ne nehajmo klicati: Svobodni sveta, združite se! Za Boga — Narod — Domovino!

*Naj čuje nas presveti Bog
in zemlje krog!*

(Domobranksa pesem)

Noviembre 1968

BUENOS AIRES

November 1968

EN EL DÍA DE LOS MUERTOS

Allá lejos, lejos... traspasando los mares y los océanos, en el corazón mismo de Europa, hay un pequeño país. Aquel país maravilloso y poético, oculto entre las montañas boscosas, embellecido con innumerables ríos cristalinos y arroyos corrientosos, con sus cascadas rebeldes y con sus lagos melancólicos, lindando por un lado con el Mar Adriático y por el otro protegido por los picos nevados y los ventisqueros de los Alpes... aquel pequeño pero magnífico país es nuestra patria, la patria de los Eslovenos, es nuestra pequeña, pero gran Eslovenia.

Muchos somos los Eslovenos que teníamos que despedirnos —quizás para siempre— de este paraíso nuestro, de nuestra tierra natal eslovena porque el Telón de Hierro, el comunismo brutal y ateo ha ahogado con sangre y muerte nuestro sublime grito de libertad y de la dignidad humanas.

Dispersados por todos los continentes, los Eslovenos —refugiados pero libres— fieles a la tradición milenaria de nuestra Nación y como parte integrante e inseparable de la humanidad civilizada, honramos en estos días del mes de Noviembre a nuestros muertos. Conmovidos en lo más íntimo de nuestros sentimientos humanos, nos inclinamos ante las tumbas de los seres queridos que han muerto pero que jamás quedarán olvidados: nuestros padres extintos, nuestros hermanos fallecidos, nuestros amigos y compatriotas, nuestros vecinos y los ciudadanos de esta patria nueva: Argentina. De las profundidades de nuestros corazones clamamos al Cielo: Dios Omnipotente dales a todos la felicidad eterna y la paz verdadera, las cuales este mundo no pudo o no quiso darles! Que en paz descansen!

Mas aún para nosotros, el día de los muertos es el día del duelo nacional eslovenco. Es el día de nuestros mártires, de nuestras víctimas inocentes, de nuestros héroes desconocidos. Nuestro duelo, duelo sin cesar desde hace ya 23 años; porque entonces, en el año 1945, las hordas bárbaras de los comunistas masacraron toda una generación, toda una juventud viril de una Nación: de la Nación Eslovenco. Entonces, en aquel año

trágico, los guerrilleros con la estrella roja y hoy día gobernantes de Yugoslavia, mataron a mansalva y con saña bestial a 12.000 jóvenes eslovenos, cuyo único "crimen" era: creer en Dios, amar a su Patria y defender la libertad.

En el día de los muertos... en el día del duelo nacional esloveno, nosotros, los sobrevivientes de la masacre, gritamos con toda la voz, gritamos con toda la conciencia al mundo: LOS LIBRES DE TODAS LAS NACIONES, LOS LIBRES DE TODOS LOS CONTINENTES Y DE TODAS LAS RAZAS, UNID OS! UNID OS EN ESTE ULTIMO MINUTO ANTES DE LAS DOCE! Unid os y rechazad la tiranía comunista y haced lo posible de devolver la libertad al Pueblo Esloveno y a todos los pueblos esclavizados por el comunismo! En el día de los muertos, los Eslovenos suplicamos al Cielo en forma muy particular: que la gran Nación Argentina nunca jamás tendrá su duelo nacional por las víctimas de la bestialidad comunista, que nunca jamás caerá la sombra roja de esclavitud sobre la pampa libre argentina!

Pomemben slovenski praznik v Argentini

Na povabilo pripravljalnega odbora za slovensko zavetišče dr. Gregorija Rožmana so se zbrali v nedeljo, dne 25. avgusta slovenski rojaki iz Buenos Airesa in okolice v ulici Martín Fierro 4262, Barrio Peluffo, San Justo, da si ogledajo zemljišče in prostore slovenskega zavetišča.

Praznovanje se je začelo s sv. mašo, ki jo je daroval č. g. Jože Guštin. Pridiga se je čudovito ujemala z dobrodelnim namenom zavetišča, ker se je nanašala na priliko o usmiljenem Samarijanu. Ljudsko petje je vodil g. Janko Zakrajšek. Medtem so moški že pripravljali asado, gospe pa v kuhinji vse dodatne dobrote. Gostje so pa še vedno prihajali.

Nekoliko pred eno se je začelo kosilo. Med kosilom je predsednik pripravljalnega odbora, g. Jože Žerovnik s krajšim nagovorom pozdravil vse povabljenе goste in poudaril, da je vesel, da lahko prvič pozdravi zbrane Slovence na slovenskem zemljišču, ki bo služilo samo dobrodelnim namenom. Nato je dal besedo dr. Srečku Baragi, ki je razvijal te-le misli:

Vršim od predsednika naloženo mi težko in vendar prijetno dolžnost, da Vam skušam obrazložiti važen pomen današnjega dne v skupnem delu slovenske demokratične skupnosti.

Ne zamerite mi, če bom kot uvodno misel porabil izrek velikega argentinskega predsednika **Julija Roca**, katerega je že pred 80 leti izrekel na nekem javnem zborovanju, a velja tudi za nas še danes: „No todos que están, son y no todos que son, están.“ Navidezno je to contradictio in adiecto, če pa vemo, da imajo latinski jeziki dva pomožna glagola, enega, ki zazna-

muje stalne duševne in telesne lastnosti in drugega, ki zaznamuje nestalne lastnosti in trenutna dejanja, nam je to popolnoma jasno. Namreč to pomeni, da niso vsi, ki so prisotni, vedno naših misli, kakor tudi niso prisotni vsi oni, ki so že naših misli. Prav iz te zvite logike pa črpamo mi našo moralno moč, ker se zavedamo, da bo potrebno še mnogo truda, da bomo nekoč vsi prisotni in vsi istega mišljenja. Namreč, da je bila ustanovitev slovenskega zavetišča v emigraciji ena najvažnejših in prvenstvenih nalog slovenske skupnosti.

Danes ni časa, da bi iskali vzroke in krivdo, zakaj nismo že takoj v začetku začeli graditi slovenskega zavetišča. Dejstvo pa je, da je bila to naša napaka. Vsi ljudje delamo napake, vsi ljudje grešimo. Vedite pa, da vsi ljudje svojih napak ne popravljajo. Nam pa je dal Bog še to možnost, da svojo napako še lahko popravimo, ker pravi španski pregovor: „*Mejor tarde que nunca*.“ Ali kakor pravijo Srbi in Hrvatje: „*Bolje ikad, nego nikad*.“ Vrzimo se torej zdaj vsi na skupno delo za slovensko zavetišče, ker: „*Finis coronat opus*.“ Okrasimo konec naših naporov s krono popolnega uspeha.

Ideja zavetišča je stara toliko let, kolikor je stara naša emigracija. Že leta 1955/56 me je pokojni duh, svetnik Karl Škulj, ki je redno prihajal k nam v posvet, vprašal: „Jaz lahko dobim zemljišče v San Justo zastonj. Ali bi bilo dobro, da bi tam ustanovil slovensko zavetišče?“ Jaz sem mu odgovoril: „Začnite z delom takoj, jaz vam bom rad pomagal in vsi vam bodo pomagali.“ Danes mi je zelo žal, da ga pozneje nisem nikoli vprašal, zakaj je to zamisel opustil. Morda ga je prehitela smrt. Vendar pa ta zamisel ni zamrla v srcih naših idealistov, ki so začeli zbirati prav skromne prispevke in niso nikdar obupali nad delom. Še ni preteklo leto dni, ko sem svetoval g. ing. Matičiču, naj naloži denar, nekaj čez 30 tisoč v tujo valuto, ker sem bil mnenja, da bo še dolgo trajalo, predno se bo naša želja uresničila. Hvala Bogu, da sem se motil. Vsi ste priča, da je naša beseda ne meso, ampak hiša in zemljišče postala. Danes je slovensko zavetišče v Argentini gotovo dejstvo.

Namen zavetišča vam je že precej znan. Služilo bo vsem slovenskim invalidom, ki živijo v Argentini ali drugod po svetu, vsem onemoglim, za delo nesposobnim, vsem tistim osamljenim osebam, ki nimajo nikogar, pa hočejo biti dostojno preskrbljeni, vsem demokratičnim Slovincem, ki bodo prihajali na daljši ali krajši oddih. Dom bo shajališče in zbirališče vseh Slovencev, ki bodo hoteli preživeti nekaj ur v popolnem slovenskem okolju. To ne bo dom smrti, bo dom dela in veselja. Postavili bomo načelo, kolikor bo mogoče, samovzdrževanja, kar bo primanjkovalo, bomo krili s članarino, z darovi, nadarbinami in javnimi podporami ter z dohodki, ki nam jih bo ustanova nudila. Ne bojte se stroškov, noben pesimizem ni na mestu. Če bi pa vsi ljudje, predno kaj začno, pomislili samo na težave in vse podrobno preračunali, se nikdar ne bi ničesar ustvarilo.

Pripravljalni odbor dela zelo previdno, postopoma, ravna se po načelu

lih našega kmeta, ki nikdar ni delal nevarnih skokov. „Najprej štalico, potem pa kravico.“

Zavedajte pa se, da pri tem delu lepe besede nič ne pomagajo. Dejanja so važna. Italijani pravijo: „Brava gente, buona gente, ma senza soldi non si fa niente.“ Zadnja leta ste mnogo čitali o gospodarskem čudežu nekega sodobnega ministra. Da, toda ta minister ni storil nič drugega, kot da je ameriške dolarje pravilno uporabil in ni dovolil, da bi jih kdo zapravil. Iz nič pa se ne da nič narediti.

Pokojni dr. Ujčič, ki je bil po prvi svetovni vojni profesor na ljubljanski bogoslovni fakulteti, je pozneje postal beograjski nadškof in tam umrl. Toda pred prvo svetovno vojno je bil profesor bogoslovja na Dunaju in tudi dvorni kaplan in kot tak je pred dvorjani vsako nedeljo pridigal. Ker pa so bili ti ljudje zelo gosposki, so mu vsako nedeljo napisali na listek temo, o kateri naj pridiga.

Neke nedelje pa si ga je hotel cesar privoščiti in je velel položiti na prižnico prazen listek. Ko je prišel dr. Ujčič na prižnico, je vzel listek v roke in ko je videl, da na listku ni nič napisano, je vzkliknil: „Iz nič a je samo naš Gospod Bog ustvaril svet.“ In pridiga je bila končana.

To sem vam hotel povedati, če boste tudi vi dajali nam samo prazne in nič popisane papirčke, vam odgovarjam z dr. Ujčičem:

„Iz nič a je samo naš Gospod Bog ustvaril svet.“

Ta dom bo imel še drug važen pomen. Dom ne bo samo dokaz naše pridnosti in podjetnosti. Slovensko zavetišče bo tudi dokaz in merilo naše umske, duhovne in socialne ravni. Zavetišče bo viden dokaz naše visoke kulture. Kaj ne pravi sv. pismo: „Po njihovih delih jih boste sodili.“ Po tem našem skupnem delu nas bodo sodili tudi drugi narodi.

Pa še nekaj je zelo važno. Pri tej naši ideji in politični razcepljenosti, ko je prišlo tako daleč, da se med seboj večkrat niti ne pozdravljamo, čeprav smo si kot katoličani dolžni medsebojno „*signum comune*“, je ta prostor, slovensko zavetišče v Argentini, edino možno skupno torišče, kjer lahko prav vsi složno delamo za koristi slovenske politične emigracije. Zavetišče je karitativna, t. j. dobrodela ustanova in za karitativno delo je pa potrebna predvsem ljubezen, ki mora biti nam kristjanom osnova našega dela. Ali ste morda pozabili, da je pogan in ne kristjan, veliki rimski vladar vzdihnil vsak večer, če ni čez dan naredil nobenega dobrega dela: „*Diem perdidit*.“ Zgubljen je dan. Glejmo, da ne bo tudi kdo izmed nas prisiljen priznati, kadar nas bo Bog poklical k sebi: „*Tempus perdidit*. Zamudil sem čas, ker nisem ničesar dobrega storil.“

Gospe in gospodje, še nekaj! Nihče naj ne misli, če je danes zdrav in prav bogat, da jutri ne bo morda pomoči potreben. Božji računi so nedoumljivi za našo pamet. Lahko bi vam naštel na tisoče primerov, ne morda iz pravljic in povesti, ampak iz resničnega življenja, ki sem ga imel priložnost osebno spoznati, kako so nekoč slavni in bogati ljudje umirali takorekoč v obcestnem jarku, kako so se morale ugledne dame prodajati za košček suhega kruha.

Vsakogar izmed nas, kar ne daj Bog, lahko doleti nesreča, da bi bil prisiljen iskati pomoči pri sorojakih. To sicer ni greh ne sramota, toda žalostno je prositi miloščino, pa naj bo še tako dobrohotno dana. Osebna miloščina človeka moralno ubija, ga ponižuje. Mi pa želimo doseči z zavetiščem to, da ne bo nikogar sram prebivati v tej hiši, ampak bo lahko ponosen, da bo stanoval v svojem domu. Gospe in gospodje: Ošabnost ni nikdar na mestu. Slovenke in Slovenci! Če se ne moremo vsi skupaj zediniti in nismo sposobni ustanoviti in vzdrževati vsaj en dom, da se oddolžimo tistim, ki so darovali celó svoje življenje samo zato, da bi slovenski narod lahko užival popolno svobodo in človeka dostojno življenje, potem bomo res dokazali, da nismo nobena borbená, ideološka, politična emigracija, ampak navadna banda pustolovcev in kruhoborcev, ki sami ne vemo, kaj hočemo, kakor nas naši nasprotniki tujemu svetu in domačinom prikazujejo.

In še to po vrhu: Za nas pri tem delu ne veljajo besede sv. pisma: „Mnogo jih je poklicanih, a malo izvoljenih,“ ker ste vsi poklicani in vsi boste lahko izvoljeni. Kakor hitro bodo izvršeni vsi zakonski predpisi, bo sklican redni občni zbor, na katerem boste izvolili vsakogar, ki bo hotel delati za skupno stvar.

Res je, da je prišla pobuda za slovensko zavetišče od društva Tabor, toda po dvajsetih letih smo končno le prišli tako daleč, da danes slovensko zavetišče ni več zadeva samo enega društva, ali ene skupine ljudi, temveč je nujen in pereč problem vse slovenske demokratične skupnosti, kajti naša starost neizprosno napreduje in naše potrebe se množe iz dneva v dan, na ta način se pa večá naša odgovornost do tistih Slovencev, ki so že pomoči potrebni in do tistih, ki bodo jutri potrebni skupne pomoči.

Gospe in gospodje! Nikdar ne pozabite, da smo mi politična emigracija in da je naša dolžnost, da nadaljujemo našo materialno in duhovno kulturo tam, kjer smo doma prenehali in da imamo po nujnosti zgodovinskega razvoja mnogo večje dolžnosti do naše mladine in do naroda, katerega del smo, kakor jih ima kruhoborna emigracija, kajti politična emigracija je etična rešitev časovne nujnosti, ekonomska ali kruhoborna emigracija je pa socialno zlo biološke nujnosti.

Z zavetiščem pa bomo najbolj dokazali, da smo še vedno ustvarjajoči del naroda, da smo še vedno gospodarji svoje usode, ne pa igračke usode.

Priatelji, še danes veljajo za nas besede, ki jih je naš veliki borec za svobodno misel, Fran Levstik, že pred 100 leti zapisal: „Dela je dosti, samo moža ni, ki bi se ga lotil.“

Na delo torej, gospe in gospodje in: „Bog vas živi!“

Govornik je bil za svoja izvajanja nagrajen z vidnim odobravanjem vseh gostov. Nato se je kosilo nadaljevalo. Sledila je pijača, res krasne torte in kava. Vsega je bilo obilo, kar je kdo pozelel. Ves čas pa so donele s plošč slovenske pesmi. Podpredsednik **Jože Žerovnik** je prečital vdanostni pozdrav slovenskim dušnim pastirjem in bratski pozdrav vsem slovenskim domovom.

Popoldne pa je zbrane goste počastil z obiskom tudi direktor slovenskih dušnih pastirjev, **monsignor Anton Orehar** in še mnogi gostje, ki dopoldne iz različnih razlogov niso mogli priti. Lepo je bilo videti iz vseh slovenskih krajev zbrano družbo. Delavci, kmetje, obrtniki, industrijalci, izobraženci, vsi so v živahnem kramljanju in veselem razpoloženju preživeli res lep dan, tudi številni otroci so prišli na svoj račun. Končno so stopili v krog „stari“ mladci in iz vseh grl so zadonele slovenske pesmi, kakor nekoč doma. Za navrzek so zapeli še himno internirancev iz Gonarsa „Rom pom, pom.“

Pripravljalni odbor se najlepše zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je ta praznik ne samo moralno, temveč tudi gmotno izredno uspel. Zahvaljuje se za vse usluge č. g. Janku Merniku, Našemu domu iz San Justa, prav posebno pa se zahvaljuje za izredno požrtvovalnost gospema Zajčevi in Zakrajškovi in vsem pomočnicam pri postrežbi kakor tudi gospodu Tomincu in g. Čibeju za pripravo izvrstnega asada.

Največja zahvala pa velja vsej slovenski demokratični javnosti, ki je z velikodušnim razumevanjem in težkimi denarnimi žrtvami nakup slovenskega zavetišča omogočila. Vsem Bog plačaj!

Viktor Hribar

Narodna sprava

Gospod Vinko Levstik iz Rima je pod naslovom „Vojni hudodelci“ objavil v „Slovenski državi“ št. 4 1968 daljši članek kot odprto pismo poslano Zdenku Rotarju v domovino. V tem pismu predlaga narodno spravo, namesto napadov na politično emigracijo iz leta 1945 z „vojnimi hudodelci“. Pismo g. Levstika je za vse, ki so se borili proti komunističnim zločincem v letih 1941—45 v domovini, žaljivo. Zato mi dovolite, da se ob pismu g. Levstika oz. članka v SD nekoliko pomudim in da nekatere zadeve razčistim.

Kdo je hudodelec?

Na to vprašanje hoče g. Levstik najprej odgovoriti. Navaja primere, kdo je hudodelec. Ako pa navajamo primere, so ti lahko neizčrpni. Na vprašanje, kdo je hudodelec, — zločinec, — kriminalec, bi jaz odgovoril takole: Kdor dela kaj proti nravnemu redu, božjim zapovedim ali državnim postavam zaradi slabosti ali pa, ker je prepričan, da dela prav, je grešnik. Mi vsi smo grešniki. Tisti pa, ki dela načrte za zločinska dejanja in jih po načrtih in premišljeno izvajajo, je zločinec. Toda tudi s tem še nismo popolnoma odgovorili na vprašanje, kdo je zločinec, kajti zločincev je več vrst.

Nekoliko si jih oglejmo! Nekdo hoče narediti zločin, ker se hoče s tem okoristiti, vzeti komu denar, mu prevzeti ženo, dobiti njegovo zapuščino, dobiti njegovo zavarovalnino itd. Drugi naredi zločin, ker se hoče mašče-

vati. Nekomu se je omračil um in zato dela zločine. O vseh teh zločincih lahko berete vsak dan v časopisju.

Oblast zločince preganja. Zakaj? Ker so nevarni mirnim in poštenim ljudem. Oblast jih zasleduje, jih sodi in kaznuje. Začasno ali za vse življenje jih odstranjuje iz človeške družbe.

V tem stoletju so se zločinci tudi že organizirali, da bi bil njih posel: kraja, ropanje, goljufija itd. bolj uspešen. Z organiziranjem so se lažje odtegovali zasluženi kazni. Naj omenimo samo Al Capone-a, ki je okoli leta 1930 vodil v Čikagu v Združenih državah Amerike organizacijo zločincev.

Posebna vrsta hudodelcev

Hudodelci so res kot posamezniki ali pa tudi organizirani naredili velike zločine in veliko zla. Vendar pa kljub temu človeški družbi kot celoti niso nevarni, ker nimajo namena škodovati vsem ljudem. Nevarni so samo ali posameznim krajem, ali posameznim slojem (bogatašem in vplivnim ljudem) ali pa posameznim osebam. Vendar jih oblast kljub temu preganja, ker je vsakemu državljanu v vsaki urejeni državi in človeški družbi zajamčeno svobodno življenje, če se to giblje v skladu z obstoječimi zakoni.

Posebna vrsta hudodelcev pa so zločinci, ki so sprejeli za vodilo svojega življenja zločinske zmote, ki jih v svojem življenju tudi dosledno izvajajo. Sprejeli so zmotne ideje, ki niso nevarne samo posameznikom ali posameznim krajem, ampak vsej človeški družbi ter seveda s tem tudi posameznikom. Te zmotne ideje so, da ni Boga, da ni morale, da ni ničesar, kar bi bilo pravno dobro, ali pravno slabo. Zanje je vest nesmisel in trdijo, da za svoja dejanja nikomur niso odgovorni. Povezani so v skupni svetovni organizaciji. Njihov cilj je, zavladati s silo in revolucijo vsemu svetu in si ga podvreči. Ako se jim to res posreči, bodo zavladali nad svetom zločinci in hudodelci. Njih geslo je. „Zločinci vsega sveta, združite se!“

Če bi takole odkrito nastopili, seveda svojega cilja ne bi nikoli dosegli.

Prvi, ki je prišel z idejo o zločinstvu na dan, — to idejo opredelil, jo razvil, jo napravil „znanstveno“, je bil nemški žid Karel Marks. Zato njegovo idejo o zločinstvu imenujemo po njenem očetu: **marksizem**.

Seveda Marks leta 1848 ni zaklical v svet: „Zločinci vsega sveta, združite se!“ — ker bi mu pod tem geslom nihče ne sledil. Geslo se je glasilo: „Proletarci vseh dežel, združite se!“ Ko se boste pa z nami združili, vas bomo že mi naredili za zločince.

V zvezi z Marksom se vedno imenujeta tudi Lenin in Stalin. Kaj sta ta dva doprinesla k mednarodni organizaciji zločinstva?

Lenin je oče revolucij. Leta 1917 je do kraja izvedel revolucijo v Rusiji. Izdelal je točen program, kako zločinsko revolucijo zanetiti, kako jo voditi in kako jo privedi do uspešnega konca. Ustanovil je tretjo Internacionalo in v njej povezal vse zločince sveta, ki prisegajo na Marksa. Ustanovil je v Moskvi visoko šolo za revolucionarje. Delo po njegovem programu se imenuje **leninizem**.

Stalin je za Leninom prevzel vodstvo svetovnega zločinstva. Priznava teorijo Marksa in Lenina. Z veliko brutalnostjo in brezobzirnostjo je delal trideset let na tem, da se je izvajal marksizem in leninizem brez vsakega popuščanja. Stalinizem pomeni brutalnost. Nekateri mislijo, da stalinizma po Stalinovi smrti ni več. Trenutno res ni simpatičen niti marksistom niti leninistom, a ga bodo ponovno uvedli, ako bo to potrebno za izvedbo svetovne revolucije.

Ljudje ki pristajajo na načela marksizma, leninizma in stalinizma, so zločinci, ki niso nevarni samo posameznikom ali posameznim krajem, ampak vsemu svetu, vsemu človeštvu. Te zločince kratko imenujemo **komuniste**, kot se oni sami imenujejo.

Bodimo pa pravični. Dokler vsak posameznik sprejema načela marksizma, leninizma in stalinizma in jih ne izvaja v praksi, mu lahko pustimo njegovo veselje. Čim se pa vključi v zvezo zločincev, ki gornja načela izpovedujejo in prakticirajo, moramo postati nanj pozorni, kajti on sam več ne razpolaga s seboj, s svojo svobodno voljo, — ampak je popolnoma vdan **Komunistični Partiji (KP)**, kakor se ta organizacija svetovnega zločinstva imenuje. Vsaka naloga članu KP pa praktično pomeni zločinstvo. Ako član KP zavrne nalogo, ki mu je dana, ga likvidirajo njegovi lastni somišljeniki.

Mislim, da nihče ne dvomi, da so v letih 1941—1945 v imenu narodno-osvobodilnega boja v Sloveniji nastopali zločinci z idejami marksizma, leninizma in stalinizma. Z lažjo in prevaro so poštenim slovenskim ljudem vcepjali v glavo zločinske ideje in jih pošiljali nad narod, da so pomorili na tisoče poštenih slovenskih ljudi.

Pravilno pravi g. Levstik v svojem pismu: „Ljudje, katerim je bila iz rok naroda še v mirnem času izročena odgovornost za narodovo življenje v celoti, v takšnih trenutkih nereda navadno ne uspejo držati vse odgovornosti v svojih rokah.“

In ker so imeli nekateri „nenormalni značaj situacije pred očmi“, so ustanovili najprej Vaške straže, potem pa Slovensko domobranstvo, da situacijo vsaj nekoliko normalizirajo.

Jasno je kot na dlani, da komunistična Osvobodilna Fronta (OF) med drugo svetovno vojno z vsemi svojimi podrejenimi organizacijami ni delala nič drugega, kot morila nedolžne ljudi z namenom, da se po vojni polasti oblasti in popolnoma zaslužnji slovenski narod.

Vaški stražarji, domobranci in druge protikomunistične formacije so se samo borile proti tem organiziranim zločincem.

Kako more g. Levstik trditi, da so bili zločinci na obeh straneh? Zločinci so bili samo na strani O.F. saj vendar izpovedujejo načela Marksa, Lenina in Stalina. Ponovno sedaj preberite, kaj oni izpovedujejo. Sam g. Levstik pravi v pismu: „Hudodelec je človek, ki ne spoštuje moralne lestvice vrednosti...“ In kaj pravi komunistična ideologija? Kar služi partiji, je vse dovoljeno! Ali ni to zamestavanje moralne lestvice? Ali ni to zamestavanje moralne lestvice naredilo v Sloveniji iz tisočev poštenih ljudi zlo-

čincev? Ali ni moralo zaradi teh zločincev dati življenje na desetisoče poštenih slovenskih ljudi?

Zločinci na oblasti

Prav isti zločinci, ki so v letih 1941—1945 v Sloveniji pomorili na desetisoče nedolžnih ljudi, so sedaj v Sloveniji na oblasti. Situacija se je spremenila samo toliko, da trenutno na delajo toliko javnih zločinov kot med revolucijo. Obdržali pa so vsa svoja načela marksizma in leninizma; le v stalinizmu so morda nekoliko popustili. Njihov cilj je še vedno svetovna revolucija.

Sprave z zločinci ni, ker je ne more biti! Ako bi se sedaj z zločinci rokovali, bi priznali, da so oni imeli prav, ko so morili, mi pa narobe, ker smo se branili.

G. Levstik piše: „Po svoji notranji vsebini, hudodelec ni ud desnice, niti leve, je lahko na eni ali na drugi strani — je lahko na obeh. Ker je tako, bi delali tudi mi sami sebi in drugim zlo, če bi ga iskali samo na levi.“!

To je najhujše, kar izpoveduje g. Levstik. Če mu v domovini nihče drug ni zameril, mu je gotovo **dr. Marijan Dermastja**, ki je imel partizansko ime — **Urban Velikonja**. Zakaj? On je kot komandant „V. grupe odredov“ med revolucijo v Sloveniji takole govoril partizanom:

„Mislim, da je bilo debatiranje o beli gardi povsod dosti. Najbolj pametno je, da ne debatiramo. Ni potrebno govoriti, ali smo krivi ali ne, da obstoja „bela garda“. Vsaka popustljivost v tem oziru je ne samo oportunistem, ampak sabotaja Osobodilne Fronte. Ne bomo spraševali, kako je kdo prišel v belo gardo. Čim koga dobimo na delu za belo gardo v kakršnemkoli oziru, — streti. Da smo ravno na Dolenjskem pravilno zgrabili, je najboljše dokumentirano, da časopisi pišejo dolge članke in nas imenujejo krvnike. Tu je vidno, da je popolnoma jasno, da je to pravilno.“!

Ker dr. Marijan Dermastia po imenu ne imenuje nikogar, — ki je pravilno zgrabil, je gotovo pri tem mislil nase in vse partizane pod okriljem O.F. S tem je vse enostavno postavil med zločince. Kajti krvnikom nikoli nismo rekli angelčki, ampak — **zločinci**.

„Narodna sprava“

Kar smo doslej napisali o hudodelcih, tega nismo storili zaradi oportunističnosti, zaradi sovraštva ali maščevalnosti. Povzeli smo samo dejstva. Drugače ne moremo, ne smemo! Moralnih zakonov, deset božjih zapovedi in človekove vesti nismo mi ustvarili. To je od Boga, od našega Očeta in Stvarnika. On je dal zakone, po katerih naj živimo, da bo mogel človeški rod obstajati v sožitju.

Če komunistični zločinci trdijo, da ni Boga, da ni нравno dobrega in

npravno slabega na svetu, potem kot dokaz navedemo, da ogromna večina tistih, ki so med leti 1941—1945 postali zločinci, sedaj delajo zločine tudi nad seboj. Morda so v dobi revolucije postrelili dvajset, trideset in več nedolžnih žrtev. Sedaj s prav isto pištolo ubijajo tudi — sami sebe.

Za dokaz naj navedemo poročilo, ki ga je napisal neki H. P. R. v ljubljanskih „Perspektivah“ — julija 1963, kjer navaja, da je Slovenija druga v samomarih. Prva je Madžarska, druga Slovenija z 254 samomori na milijon prebivalcev. Vse druge dežele na svetu imajo manjši odstotek.

Gospod Levstik pričakuje, da bodo komunisti v Sloveniji z eno potezo enostavno izbrisali vse, kar se je zgodilo med drugo svetovno vojno, in narodna sprava bo tu. Če je g. Levstik s tako spravo zadovoljen, je njegova osebna zadeva in morda govori in se „spravlja“ sam. Toda v svetu je še na desettisoče ljudi, ki niso za nikako spravo z zločinci v domovini. Ne spominjam se, da bi g. Levstik kdaj koga vprašal, če je za tako sramotno „narodno spravo“. Pa če bi tudi vsa ideološka emigracija pristala na tako „narodno spravo“, bi s tem vsi živi pljunili na dvanajsttisoč slovenskih domobrancev, ki so bili pobiti brez zaslišanja, bres sodbe in brez zagovora. Doma ljudje ječijo v suženjstvu in že četrto stoletje čakajo na rešitev, ki ni v spravi, nego resnični — svobodi.

Mislim, da se Zdenko Rotar malo meni, da bi zgodovina o njem pisala: „Delal in živel je za narodno spravo in edinstvo.“ Raje čaka, da bo kdo iz Partije zapisal: „Bil je prekaljen komunist, ki se je dosledno držal marksizma, leninizma in stalinizma in koristi svetovne revolucije vedno postavljaj pred koristi slovenskega naroda.“ Kajne, gospod Rotar, da Vam je tale slavospev bolj všeč?

Bojimo značajni in dosledni! Komunist je zločinec; in z zločincem ne moremo imeti nobenega posla!

Za same vladajoče kroge v Sloveniji je sprava nemogoča. Svobodo, v kolikor so jo dali, popolnoma kontrolira Partija, ki ve, kako daleč lahko gre. Za neko resnično narodno spravo pa nihče ne dela. Dosledno delajo samo za svetovno revolucijo. Komunisti se dobro zavedajo, da jim je obstoj zagotovljen samo, če držijo oblast močno v svojih rokah. Vedo pa tudi, da med slovensko ideološko emigracijo ni veliko ljudi, ki bi delali za „narodno spravo“ po Levstikovem receptu.

Morda se g. Levstik čudi, zakaj nas v domovini stalno napadajo. Zato, ker je napad najboljša obramba. Ker oni napadajo, se moramo mi braniti, če bi pa mi napadali, pa oni ne vedo, kako bi se branili, ker vedo, da je vse res, kar o njih pišemo. Zato na vse naše dokumentirane prikaze o njihovih zločinih tako vztrajno molče.

Pretekla dejanja dovolj glasno govore in vpijejo, da s komunizmom ni ne kompromisa ne sprave. Kadarkoli smo v preteklosti pristali na kompromis ali verjeli komunističnim obljubam, smo tak kompromis predrago plačali s krvjo slovenske mladine. Družinska vas, Grčarice, Turjak, Kočevje,

in nešteto drugih krajev nenehno pričajo, da s komunisti NI SPRAVE IN JE NIKDAR NE BO!

Slovenski narod še vedno čaka, kdaj bodo komunisti priznali svoje zločine in pokazali pripravljenost za te zločine tudi odgovarjati. Slovenski narod ne išče maščevanja; zahteva pa resnico in terja pravico! Saj je to najmanj, kar od zločincev moramo zahtevati!

F. G.

Mirovni pogovori

Ako pazljivo zasledujemo pogajanja med Amerikanci in Severno-Vietnamci, ki se vrše v Parizu, dobimo občutek, da obe strani skušata dobiti javno mnenje na svojo stran. Tako zadeve izgledajo na zunaj. Tiho pa obe strani želita čimprej končati vojno, v kateri ne bo nobeden zmagovalec. Na bojišču pa padajo žrtve in marsikdo se sprašuje, če je vse to potrebno.

Mirovna pogajanja s komunisti niso nič novega. Mnogo jih je že bilo po zadnji svetovni vojni, vendar je svet vedno v večjem kaosu in o pravem miru ni sledu. Skrbna analiza vseh pogajanj pa vendar kaže, da so ta služila gotovemu namenu in bila v nekem oziru le koristna. Zapadni svet je pridobil nekaj več izkušenj, kako se s komunisti pogaja.

Poglejmo nazaj na pogajanja med Zapadom in Severno-Korejci. Tedaj je postalo očitno, da gola pogajanja s komunisti niso zagotovilo ali nadomestek za mir. Svet je moral tedaj hočeš nočeš spoznati, da komunisti upoštevajo le eno, in to je moč nasprotnega tabora. Še več, vse konference in pregovarjanja o vsebini pogajanj so le potrata časa, če ne stoji za pogajanjem tudi vojaška moč, ki daje pogajanjem šele pravi poudarek. Če ne bi Amerikanci rožljali z vojaško silo in če ne bi vztrajno zahtevali, da se vojnih ujetnikov, ki se nočejo vrniti, ne prisili k vrnitvi, bi te klauzule nikdar ne dosegli. Ko je bilo podpisano dokončno premirje s Severno Korejo, se je okoli 50 tisoč Severno-Korejcev in Kitajcev odločilo, da ne gre nazaj. Prav tako so Kitajci in Korejci dosegli odločitev, da bo po podpisu premirja le nevtralnimi narodom dovoljeno kontrolirati vojne naprave Severne Koreje.

Tako pogajanja s Korejci, kot vsa druga jasno kažejo, da so komunisti šli na pogajanja z enim samim namenom: podaljševanje konflikta.

Današnja pogajanja so v marsičem podobna onim pred 17. leti. So pa nekatere bistvene razlike med obema. S pravilno vojno taktiko, kot jo je na primer predlagal pokojni general MacArthur, bi bila zavezniška zmaga na Koreji lahko popolna. „Za zmago ni nadomestila,“ tako je rekel pokojni general. Toda Zapad je iskal nadomestka in se zapletel s tem v vsemogoče nove konflikte. Boj na Koreji se kljub podpisu mirovne pogodbe bije še da-

nes. Vse polno in skoro na dnevnem redu se vrste konflikti v demilitarizirani zoni med Južno in Severno Korejo. Vojska na obeh straneh je na okopih in v bunkerjih. Komunistični teroristi pronicajo tudi v Južno Korejo, delajo nered in vrše se atentati. Na vsak način hočejo omajati stabilnost južnokorejske vlade. Povsod, tudi na morju so aktivni, kot jasno kaže zadnji večji incident, ko so Severno-Korejci zaplenili ameriško izvidniško ladjo in celotno posadko zajeli. Zanje se vrše pogajanja, toda nobenih izgledov še ni za rešitev te posadke.

Šele med in po korejski vojni se je začel Zapad učiti o postopkih s komunisti. Zapad je vedno v preteklosti iskal hipnih rešitev bojnih konfliktov, medtem ko so komunisti vedno iskali in zahtevali tudi politične koncesije. Kadar koli so se vršila pogajanja in je vladalo začasno premirje, so komunisti pridobili na času in porabili take posledke za pregrupacijo svojih sil, za utrjevanje in priprave za nove napade.

V Vietnamu je zadeva mnogo težja, kot je bila na Koreji. Sedaj so komunisti prepričani, da je bojna sreča in zmaga v njihovih rokah, in žal tako misli tudi dokaj Amerikancev. Razlike so tudi v okoliščinah. Korejci so bili trdno odločeni pregnati napadalce iz Južne Koreje. Južna Koreja ima stabilno vlado in narod spada med najbolj protikomunistične. V Vietnamu pa je ravno narobe. Vlada je nestabilna in nima naroda za seboj. Nekateri so odločni protikomunisti, drugi pa komunisti ali njihovi sopotniki. Zadnjim ni po volji, da so ameriške čete v Južnem Vietnamu.

Zapad se v vseh teh konfliktih uči in spoznava, da je vsak kompromis s komunisti uvertura v nove probleme. Če se enkrat odločiš za boj z njimi, je treba ta boj nadaljevati in sovražne sile pritisniti ob tla brez kakih kompromisov. Kadarkoli se vrše mirovna pogajanja, je treba biti odločen, potrpežljiv in računati tudi nepričakovane rezultate. Komunisti ne drže danih besed in obljub, pač pa spoštujejo silo. Taka in podobne lekcije dobiva Zapadni svet že več let osorej.

Vsekakor interesantni zaključki. Veliki svobodni svet spoznava sedaj to, kar je naš mali narod občutil in spoznal že pred četrto stoletje. Tudi v naši revoluciji je bilo govora o premirjih in komunističnih obljubah, toda kadarkoli je prišlo do razgovorov ali se je verjelo komunističnim obljubam, je tekla kri v potokih. Zato smo imeli Družinske vas, Suhor, Grčarice, Turjak in še več primerov. Komunisti so vedno prelomili dane obljube. Zato je skrajni čas, da se vsak svobodni človek zavzame tega, kar so Turjaški borci naročili pred predajo, ko so prisegli: „...in če bo sovražnik prelomil dano obljubo in se bo komu skrivil las, potem prisegamo, da ne bomo nikdar več verjeli komunističnim obljubam in se bomo vsi ki bomo ostali živi, borili proti verolomnikom...“

Zaključek k vsemu temu je enostaven. Sprave s komunisti in sklepanje kompromisov ne bodo prinesle miru in rešitve zaslužjenim narodom. Kdor veruje drugače, ne pozna bistva komunizma ali pa naivno verjame, da se bo komunizem res sam razsul.

F. Slak

IDEOLOGIJA IN STVARNOST

Slovenci smo majhen narod, vendar se upravičeno lahko prištevamo med najbolj kulturne narode na svetu. Imamo pa dokaj čisto lastnih pogledov in načinov. Dostikrat smo skregani s stvarnostjo in skačemo iz ekstrema v ekstrem. Tak je bil slučaj med vojno in revolucijo in do neke mere to drži tudi za slovensko politično emigracijo. Ker ne znamo vskladiti ideologije s stvarnostjo, se cepimo in trdovratno hodimo svoja pota.

Pred leti sva se srečala s starim znancem iz zelo oddaljenega kraja. Po daljšem pogovoru sva prešla na našo zdamsko problematiko. Med drugim mi je znanec rekel: "Veš, da mislijo v Rimu zgraditi Slovenicum?"...

"Sem nekaj bral o tem," sem mu odgovoril. Mož je bil nad idejo zelo navdušen. Ker nisem ničesar pripomnil, me je kar kratko prijel: "Pa menda ne, da se ne bi ti s to zadevo strinja?" — Boj s komunizmom smo izgubili; sedaj ga moramo krhati na drugi način..."

"Ne, nisem nasprotem Slovenicu; nasproten sem samo času in okoliščinam v zvezi z njim. Postavi se sam v kožo domačih oblastnikov. Misliš, da ne bodo oni nadmudrili vso zadevo? Koga bodo poslali študirat v Rim, če ne svojega človeka? Ako tebe niso mogli narediti za komunista, ker si bil drugače vzgojen, ali ne misliš, da to velja v istem smislu za one doma?"

"Vse prečno gledaš! Se vidi, da ne živiš med slovensko skupnostjo, oziroma v slovenskih centrih, kjer bi dobil boljše vpoglede v naše versko in kulturno delo..."

Prekinil sem ga: „Misliš reči, če bi živel v slovenski skupnosti, katero sem zapustil na Vetrinjskem polju v tistih groznih, nikoli pozabnih dneh, bi bil bolj dovzeten za umivanje možganov!“

„Ne, pač pa bi dobil boljše informacije o Slovenicu in ne bi bil kritičen in tako nezaupljiv... Kaj pa bi vendar moglo biti narobe s celotno zadevo?“

„Lahko veliko; moje osebno mnenje je, da nas more ta akcija še bolj razdvojiti, kot smo že razdvojeni.“

„Glej ga, glej ga; od kdaj pa si ti postal liberallec?“

Veselo sem se zasmeljal: „Odkar sem kanadski državljani! Liberalci so bili na vladi, ko so nam dali svoboden prostor na tej zemlji. Tega pač mi ne bi smeli pozabiti, dokler bo ta skupina branila svobodo. — Kar pa ti misliš pod besedo 'liberalec' politično stranko v domovini, ki je danes mrtva, kot vse druge bivše stranke, zamorem reči, da to nisem. Moj pokojni oče je bil 'klerikalec' ki je kot dolgoletni župan imel svoje 'liberalne' nasprotnike, ni pa imel med njimi osebnih sovražnikov, če drži tisto, kar sem pred

dolgimi leti zaslèdil v nekem našem časopisu. Pisec članka je zapisal to-le zanimivo in tako objektivno resnico: liberalci so začeli hoditi v cerkev; klerikaleci so postali — komunisti; komunisti pa — kapitalisti! To je bilo še tedaj, ko še niso v Moskvi spustili demona z imenom 'mirno sožitje'; v Beogradu je ta demon imel mladega v Rankovičevi 'amnestiji' in v Vatikanu 'dialog'! Tedaj namreč 'izdajalci' še niso hodili čez drn in strn na obisk v domovino, kot danes, in zato nismo poznali tamkajšnjih razmer."

Ne vem, če bo ta prijatelj bral te vrstice. Ako jih bo, se bo spomnil najinega pogovora.

Po tem razgovoru pa sem začutil hladno meglo na njegovi strani; kot je to običaj za ljudi z drugačnimi pogledi. Prav gotovo pa bo bral in slišal veliko udarniškega pisanja, videl bo velike številke, navdušenja itd. In če se bo postavil nazaj za 25 let na mitinge pod vaškimi kozolci, tedaj ga bo ob vsem navdušenju strah, grozno strah...

V domovini ne poznajo besede: opozicija! Vsak, ki bi se drznil podvomiti o pravilnosti vsemočne Zveze komunistov, je izdajalec, fašist, reakcionar, belogardist in v najboljšem slučaju vsaj nasprotnik socialistične stvarnosti, za katere je najmanjša kazen — brezposelnost. V slovenskem zdomstvu opozicija — politična, ali pa tudi ne — pomeni polemiko, napadanje, razbijanje skupnosti itd. Z drugo besedo: Opozicije nočemo, ker ona meša kašo in prinese na dan stvari, ki se v njej kuhajo za kuharje same — na račun celotne družbe.

Kuharji naše stvarnosti so namreč vedno bolj kvalificirani kot tisti nepoklicani in nezaželeni, ki hočejo gledati v njihove lonce; zakaj oni so tisti, ki posegajo v žep. Predno pa morejo poseči v njega, morajo v potu svojega obraza jesti svoj kruh, ali pa kašo.

Nekoč, ko še nismo vedeli, kaj je demokracija v teoriji in praksi, bi nas za vsak pogled v lonec lahko kuhar z zajemalko česnil po glavi. Sedaj je drugače. Kuharji samo kuhajo, gospodarji pa se za naše razmere izven doma ne brigajo. Saj so končno naše sive glave že pri pameti; če pa niso, jih pa škoda ni...

Da se vrnem k stvari. Zelo veliko se piše o Slovenicu. Vsi smo navdušeni za njega. Toda pri vsaki stvari, kjer ni kritike, je nekaj narobe. Ali pa s kričanjem hočemo prevpiti vsakogar, ki bi si upal le malo pomešati kašo; če že ne zaradi drugega, vsaj zato, da se prepriča, da se v njej ne kuha nekaj podobnega kot se je pred četrť stoletja kuhalo za nas in za desetstisoče likvidiranih. V debati ali polemiki je zajeta vsa resnica; čemu se je potem tako grozno bojimo kot vrag križa?

Vse dobre strani Slovenica poznamo. Kaj pa mislijo tisti, ki molčijo? Ali ni molk tudi greh, če gre za dobrobit skupnosti? Zanimivo bi bilo zbrati statistiko vseh mogočih potrebnih in nepotrebnih nabirk v slovenskem zdomstvu — dobrodelnih, kulturnih, političnih, verskih itd. —, in jih razporediti v posamezne kategorije. Ko bi imeli vse te številke, bi morali vzeti v roke

seznam domobranskih invalidov in prav tako tudi statistiko, koliko smo za njih zbrali. Ali si ne bi zakrili obraz z obema rokama, ker bi nas bilo sram v dno duše? (Morda pa nas celo sram ni več!)

Pred dvanajstimi leti sem preko Ameriške domovine objavil prošnjo za pomoč domobranskemu invalidu. Sam sem se vozil po mestu s starim kolesom (ker drugega nisem premogel) okrog naših ljudi, ki jih je bilo zelo malo. Nabirki so se odzvali vsi, z eno samo izjemo. In ta mi je rekel: „Nov avto sem kupil in ga moram plačati! Ničesar ti ne morem dati...!“ Čez teden dni sem zvedel, da so pri nabirki za farno (ne slovensko) telovadnico nabiralci dobili pri istem slovenskemu „katoličanu“ 150 dolarjev, ki jih bo plačal v teku dveh let...

To je samo eden izmed nešteti primerov naše življenjske stvarnosti.

Pred leti sem v družbi borcev predlagal, da bi se naše organizacije obrnile na slovenske fare v zdomstvu, da bi enkrat na leto oznanili v cerkvi nabirko za naše invalide; to zlasti v farah, katere so bile ustanovljene po prihodu naše emigracije in jih drugače nikoli ne bi bilo. Toda predlog je bil takoj zavrnjen, češ: „Je že tako preveč nabirk!“

Imamo slovenske nabirke za misijone, pomoč zamorčkom, ki za nas zlasti za tiste, ki živijo v Združenih državah itd., niso več popularni. Ali niso naši invalidi v isti potrebi kot zamorčki? Ali bi bili vsi ti siromaki invalidi, če ne bi bilo revolucije, v kateri je imela — vsaj tako pravimo — ideologija glavno besedo? In če ne bi bili invalidi, tudi pomoči ne bi bili potrebni!

Velika je razlika med teorijo in prakso. Le redko kdaj sta združeni; kadar pa sta, je čisto gotovo v korist skupnosti. In če je ta skupnost ideološka, potem bi morala vedeti, kje stojimo.

Ko sem pregledoval kanadski del Ameriške domovine z dne 16. januarja 1968, sem v članku pod naslovom: Občudujemo dosledno ravnanje, med drugim bral tudi tole zelo zanimivo ugotovitev: „Tako vidimo doslednost tam in doslednost tukaj. Ena je vesela druge in ena drugi si dajeta podporo. Doslednost doma je bilo treba drago plačati in zato je vsega občudovanja vredna. Pa tudi v zdomstvu se zahteva vedno večji pogum od tistega, ki vztraja v doslednosti, da danes še odklanja tisto zlo, proti kateremu se je nekoč boril.“

Doma se je dosti spremenilo. Nedavno sem listal po Dolenjskem listu in presenečen obstal ob sliki, ki kaže odkrivanje partizanskega spomenika. Med ljudmi sta bila navzoča in v listu izrecno poudarjena dva patra iz Pleterskega samostana, najbolj zanesljive komunistične centrale med revolucijo v Sloveniji. „Prav tako kot med vojno,“ sem se grenko spomnil.

V istem listu z dne 25. januarja 1968 je bila pod naslovom: Trideset let s Titom in partijo objavljena slika dveh vojakov in enega duhovnika v samostanski kuti, pod njo pa napis: Medtem ko se je preganjano ljudstvo zbiralo okoli svoje mlade vojske in se borilo za svobodo pod zastavo partije, so četniki in ustaši, belogardisti in domobranci, ljotičevci in drugi izdajalci

prisegli zvestobo Nemcem in Italijanom, pogostokrat z blagoslovom posameznih protiljudskih duhovnikov...

Med revolucijo so partizani peli v svoji pesmi:

Hej brigade!

Hej brigade, hitite, razpodite, požgite

gnezda belih podgan, črnih psov...

Bele podgane smo bili domobranci, črni psi pa duhovniki. Ako so bili zadnji samo posamezniki, je bil tako nizkoten izbruh proti njim nepotreben. Po 25 letih je seveda drugače. Doslednost je samo za kaline!

Verski list Družina je pred mesecem prinesla na naslovni strani sliko predsednika jugoslovanske vlade v razgovoru s papežem Pavlom VI. — Tovariši se zadnje čase zelo radi slikajo v družbi duhovščine! Po dveh desetletjih je treba spremeniti taktiko! Škoditi nima kaj, koristi pa lahko veliko! Ideološke emigracije ni mogoče likvidirati s strelom v tilnik kot desettisoče po vojni, ampak s strelom v možgane, v ideologijo! Kako pač naj ideološka emigracija še živi, če je izgubila — glavo?

Slovenska nuna iz zapadne Evrope je po več kot 30 letih obiskala domovino. O svojih vtisih mi je pisala takole: „Kamorkoli sem prišla, so me prijazno sprejeli. Najbolj so bili prijazni pa prav komunisti!... Kako je torej mogoče, da bi bili proti duhovnikom?“

„Vidim, da stvari ne razumete. Komunisti so samo proti tistim duhovnikom, ki nočejo igrati vloge trojanskega konja...“

Neki slovenski duhovnik, prej domobranec, je pripovedoval, kako je v svojem uradu pomagal beguncem iz Jugoslavije. Bil je blizu meje; zato si je upal domov na obisk. Vložil je prošnjo za vizo kot tuj državljan, pa mu je bila odbita. Tako se je napotil sam na Titov konzulat, kjer ga je uradnik nahrulil: „Kako si sploh Vi predstavljate, da bi šli na obisk v Jugoslavijo? Bili ste domobranec, ste duhovnik, po uradih pomagata izdajalcem in belogardistom preko morja... Mi vse vemo!“

In mož mu je odgovoril: „Potem morate vedeti, da nisem in ne pomagam samo belim, ampak tudi rdečim!“

„Potem pa sem takoj dobil dovoljenje za obisk; menda sem bil prvi,“ je povedal.

„A tako?“ sem glasno pripomnil in njegove družbe imel takoj dovolj...

Za zaključek naj še citiram izvlečke iz pisma uredniku Tabora št. 3 1968, stran 79. Globoke besede je zapisal pisec R. Š! Ob teh nekaj stavkih bi bilo prav, da se globoko zamislimo. Besede in pismo samo ne potrebuje komentarja...

„Mislim, da bi nam naše izgnanstvo že moralo biti v opomin, da spoznamo, zakaj nam je bila domovina odvzeta: ker smo se posluževali istih metod kot komunisti: proglasili smo se za edine in nezmotljive tolmače doktrine — krščanstva za nas in s to doktrino — našim takozvanim „krščanstvom“ skušali samo opravičiti vso svojo sebičnost in napuh ter pohlep za oblastjo in slavo...“

Naša dela so izraz našega prepričanja. Toda kakšno je naše prepričanje, če govorimo, da smo kristjani, naša dela pa dokazujejo, da je naš govor — laž?!

Danes se godi, kakor se je godilo pred dvajsetimi leti in še prej. Naša laž je tista, ki največ pomaga širjenju komunizma. Največji tvorci komunizma torej niso komunisti, marveč mi sami, ker govorimo o ljubezni, o Kristusu, v resnici pa delamo krivico, ustvarjamo privilegije, ustvarjamo organizacije za uzurpacijo oblasti, ropamo čast in ubijamo ugled!

Odrešenja za nas ne bo, dokler ne poravnamo vseh krivic, ki smo jih storili, ker ni dovolj le klicati: „Gospod, Gospod!“, ampak treba je z deli proslavljati našega Očeta, ki je Ljubezen in Življenje!

P. B.

OBLEGANI TABOR

Vse odkar se je stara ZDSPB reorganizirala in predstavila slovenski javnosti kot ZDSPB TABOR, padajo na organizacijo vsemogoči očitki; in to „obleganje“ se nadaljuje včasih menda samo zato, ker gre za „tabor“, ki naj bi seveda bil „oblegan“...

Najprej smo pisali o „komunistih“ in sestankih z jugoslovanskim konzulom v ohijski Genevi, potem smo zvedeli, da so trije intelektualci iz Glavnega odbora — komunisti in da bo „v soboto Korl vse razložil“. Sobote so prišle in odšle in Korl ni nič razložil...

Potem so prišle na vrsto druge stvari: po Clevelandu so ljudje, ki bi morali vedeti bolje, popolnoma resno raznašali vesti, da bo celotna organizacija vstopila v Slovensko državno gibanje, ako so to sami stražarji! Dokaz temu naj bi bil, da „vse skupaj vodi g. Tainta.“ Da gospod Tainta ni niti član organizacije, seveda ni važno! Natolcuj tja v tri dni; nekaj se bo že prijelo! Tako v Clevelandu.

V Buenos Airesu je seveda druga muzika — na istih violinah. „Tabor so dobili v roke jugoslovenarji; vsi pravi domobranci morajo iz njega napraviti izpad...“

Po evropskih naselbinah se vleče kot jesenska meglica: Neka siva eminenca je za njimi... Ne gre za organizacijo borcev, temveč za politično gibanje, ki ima namen, uničiti sedanji politični razpored v emigraciji...

In za nameček še: Agenti OZNE; agenti ameriške CIA (!); protiver-sko usmerjeni; list „Tabor“ je cunjá brez kakršnekoli linije, itd., itd.

Krono vsega tega „bombardiranja“ pa gotovo predstavlja budalasta izjava, ki smo jo brali pred tedni, da so po reorganizaciji ostali na eni strani vsi tisti, ki so za SLS (JRZ), na drugi strani pa vsi tisti, ki so za JNS! Večjo neumnost, kot to, je napravil samo še tisti, ki je ta nesmisel natisnil!

Poleg teh neresnosti in izmišljotin pa je ves čas slutiti — zlasti v

Evropi —, napačno mnenje, da ZDSPB TABOR v resnici predstavlja, ali da bi morala predstavljati nek političen faktor v slov. emigraciji. Kje je vzrok temu mišljenju, je težko reči. Morda v številčnem stanju organizacije, ki je gotovo najmočnejša v emigraciji. Morda zaradi sodelovanja gotovih ljudi, ki se jih drži označba „politikov“. Morda je vzrok v resoluciji, sprejeti na 10. občem zboru leta 1965, v kateri organizaciji poziva na ublažitev razlik med političnimi skupinami v emigraciji in na nek skupen nastop.

Naj bo že, kakor hoče; toda to mišljenje je zmotno in spraševanje, kaj domobranci pravzaprav hočejo, je popolnoma odveč.

Slovenski domobranci, ki počivajo v Kočevskem Rogu, Teharjih, Podutikom in drugod, hočejo samo to, da se na njihove grobove ne pljuje in da se njihova žrtev prizna za takšno, kakršna je bila: **brez vsakih političnih ozadij.**

ZDSPB TABOR, v kateri so združeni preživeli domobranci, vaški strazarji, četniki in drugi protikomunistični delavci in borcei, pa ima v svojem programu tri stvari:

- 1) po svojih najboljših močeh pomagati invalidom in svojcem nekdanjih soborcev;
- 2) skrbeti za čim popolnejšo dokumentacijo dogodkov med revolucijo v Sloveniji; in
- 3) nadaljevati z ideološko borbo proti komunizmu, ki je eden in isti v Sloveniji, Vietnamu, južni ali severni Ameriki.

Vsakršno dodajanje k temu programu bi bilo zgrešeno in bi bila organizacija s tem samo preobremenjena ter bi trpele osnovne točke nje-nega prizadevanja.

Slovenski emigraciji ne manjka politično obarvanih organizacij. Mnoge izmed njih imajo popolnoma določen politični program o bodoči usodi slovenskega naroda. Ako bo ta program dovolj privlačen, realen in učinkovito propagiran, potem ga bodo gotovo podprli slovenski ljudje v zdomstvu in kdaj kasneje morda tudi oni doma.

Napačno pa je siliti organizacijo kot je ZDSPB TABOR, ki ima popolnoma svojski značaj in namen, da se kot celota izreče za enega teh programov, kot da bi bila politična opredelitev „conditio sine qua non“ slovenskega življenja v zdomstvu. Prav zadnje čase opažamo, kako ena taka organizacija s popolnoma svojskim značajem vse bolj in bolj vprega svojega Pegaza v politično galejo. Rezultat je žalosten, če ne tragičen.

Slovenski ideološki emigraciji iz leta 1945 kot nekemu — če še tako nepovezanemu — organizmu potekajo dnevi. Dan za dnem odhajajo v večnost ali vsaj v ozadje ljudje, ki so na svojih ramenih nosili neko gotovo breme emigrantskega delovanja. Slabo uslugo si bo v tem času napravila emigracija, ako bo organizacije s posebnimi nameni silila na področja, ki jih nimajo v programu.

ZDSPB TABOR upa in hoče IN MORA do kraja izpolnjevati tri točke svojega programa. To naj zadostuje!

B. Poljčan

Kronika protikomunistične postojanke Devica Marije v Polju

V soboto 29. avgusta 1942 ob 11 zvečer so partizani zažgali dvoje velikih skladišč papirja vevške papirnice, naslednji dan pa še skladišče lesa.

Vsled tega so v ponedeljek Italijani odvedli iz bivališč vse moške od 14 leta dalje in jih nagnali v Polje. Neki polkovnik je dejal, da bo dal takoj postreliti 500 mož, ako ne povemo, kje so partizani. Postrelili nas pozneje niso, pač pa so 500 mož odpeljali v Ljubljano, nato pa v koncentracijsko taborišče na Rabu.

Razmere so postale nevzdržne. Ponoči so ropali in morili partizani, podnevi so pa poštene ljudi preganjali Italijani.

Malo pred gornjim dogodkom je bilo ustanovljenih že več vaških straž.

V Polju je bila ustanovljena 14. sept. 1942. Ta dan so šli tisti, ki so se prijavili, po orožje v „Smrečice“, — to je gozd pri Ljubljanskem vodu nad Ježico. (Kleče, poveljnik poročnik Janez Kos — Cico, namestnik „Dolenc“.) V tej edinici so bili med drugimi Janez Borštnar, Mauser (Darko), Fliser, in t. d.

Organizatorji VS v Polju so bili: prof. Janez Grum, Kranner Martin, Ernest in Rudi Hirschegger.

Poveljniki: prvi je bil prof. Janez Grum, 21. aprila 1943 pa je bil postavljen Milko Pirih.

Borbe.

V noči 21. okt. 1942 so partizani napadli kasarno VS — prosvetni dom. Napad je bil odbit. Partizani so imeli več ranjenih in eden je obležal mrtev. Morda ga niso mogli odpeljati s seboj, ali pa so v trdi noči nanj pozabili. Od vaških stražarjev ni padel nihče. Hoteli so požgati Prosvetni dom, župnišče in kaplanijo. Imeli so s seboj italijanske „Chiantarice“ napolnjene z bencinom. Te steklenice so potem metali v poslopje in ga zažgali.

Drugi napad so izvedli v Zg. Kašlju na števil. 11, po domače pri „Bevkarju“, gospodar pa se je pisal Bezlaj Jože. Njegova dva sinova, Zori in Marijan sta bila pri VS. Napad so izvršili 6. nov. 1942 ob 9 zvečer. Zbijali so po vratih in hoteli vdreti v hišo. Ko je gospodar videl, da gre zares, je odšel v zgornjo sobo in spustil nanje nekaj italijanskih bomb. Partizani so jo takoj odkurili. Zjutraj so našli pred hišo mlako krvi. Gotovo je bilo precej ranjenih.

Ofenziva na partizane.

8. januarja 1943 se je vršila velika ofenziva na partizane. Napadali so Nemci, Italijani in VS. Partizanski oddelki so se nahajali med Višnjo goro in Polico. Obkolili so jih iz treh strani: z Dolenjske Vaške straže in Italijani, od vzhoda ob nemško-italijanski meji Nemci, od severne strani pa so jih obkolile Vaške straže od sv. Urha in Dobrunj, Bizovika in Device Marije v Polju. O uspehih te ofenzive se je mnogo govorilo. Posebno na nemški strani je bilo precej mrtvih. Pravili so, da so jih naložili 6 voz.

Tragedija poljskih partizanov.

V kašeljjskih hribih — v Mrzli dolini pod Debelim vrhom so se skrivali partizani iz poljske občine in sicer: **Boben Adolf**, **Boben Franc** (njihov brat Jože je bil zajet v polhograjskih hribih, priveden v Ljubljano, obsojen na smrt in ustreljen), **Močilnikar Viktor**, **Hinko Ocvirk**, **Sever Egidij** in **Bitenc Janko**. Komandant je bil Sever Egidij „Štefan“. Tu so bili na bolniškem dopustu. Pričakovali so tudi konca vojske, pa ga ni hotelo biti od nikoder. Lačni, ušivi in vsega naveličani so se hoteli predati Vaški straži v Polju. Pa ne vsi, samo oba Bobna in neki partizan iz Dobrunj. Komandant Štefan je oba Bobna ustrelil. Dobrunjčan pa je ušel in pribežal v Dobrunje in povedal, da ležita oba Bobna ustreljena v kašeljjskih hribih. To je bilo 12. aprila 1943.

Naslednji dan je šel oddelek VS iz Polja na označeni kraj in res našel oba fanta ustreljena. Naložili so ju na voz in pripeljali v Polje in jih 14. aprila pokopali. Boben Franc je imel pri sebi rakovniško knjižico: duhovniki in pa podobico Srca Jezusovega.

Dne 15. aprila je šla VS iz Polja in pregledala vso zahodno stran kašeljjskih hribov, ker so domnevali, da se skriva še več partizanov. Ves dan so hodili v strelcih drug poleg drugega po gošči, pa niso našli nič sumljivega. Oddelek, ki je preiskoval nad Zalogom, se je že namenil domov, ko je komandant opazil na nekem grebenu uvelo smrekico. Ogledal si je teren in spoznal, da je to umetno narejen hrib. Našli so vhod v jamo. Stražar Martine in bivši partizan Završnik sta klicala v jamo, da naj se vsi v jami predajo, sicer jih bosta obsula z bombami. Ker ni bilo nobenega glasu, sta v jamo vrgla več bomb. Začeli so se streljati iz samokresa. Vrgli so še nekaj bomb in zlezli v jamo in po rovu v partizanski logar. Na tleh so ležali trije pobiti partizani: Ocvirk Hinko, ki je bil navzoč pri požigu vevške papirnice, nadalje Močilnikar Viktor, ki je bil preteklo jesen navzoč pri napadu na Bezlajevo hišo v Kašlju, in Bitenc Ivan. Vse je postrelil komandant Štefan, ker so se hoteli predati. Ko je videl, da ni pomoči, je ustrelil tudi sam sebe. Vse štiri so pripeljali v Polje in jih 16. aprila 1943 pokopali na pokopališču v Polju.

Partizanski napad pri Sv. Urhu nad Dobrunjami.

V soboto 18. 9. 1943 že po tragediji, ki se je zgodila na Turjaku in Grčaricah, so ob 4 popoldne partizani od vseh strani začeli napadati posto-

janko pri Sv. Urhu. Posebno močni odredi so vršili napad od Ljubljane proti vrhu. Stražarji so se dobro držali, udarili so iz utrdbe in podili partizane po hribu. Partizani so vpili: „Nikar ne streljajte na nas, mi smo partizani.“ Niso računali, da bi naši upali iz trdnjave. Kmalu so VS prišli na pomoč Nemci s svojimi štiricevnimi brzostrelnimi topovi in partizane kmalu pognali. Padlo je 19 partizanov in dve partizanki, od katerih je bila ena noseča. Pokopali so jih ob cerkvi sv. Urha ob zadnji strani zidu.

Ta napad se ni izvršil v Polju, pa ima kljub temu zvezo s Poljem. Po kapitulaciji ital. vojske so Lahi pustili blok v Polju in šli. Ko sem potoval v Ljubljano, sem opazil, da otroci nosijo iz hiše, kjer je bila blokovna postojanka, razno vojaško opremo. Stopil sem v hišo in opazil, da je popolnoma prazna. Opazil sem veliko skladišče municije zlasti za „Santien“ mitraljez, ki so ga imeli pri sv. Urhu, pa so bili brez municije. Ko stopim nazaj na cesto, je prihajal prijatelj s Studenca s parom konj in vozom. Ustavil sem ga in mu razložil položaj. Naložila sva vso municijo na voz. Naslednji dan sem mobiliziral dekleta, ki so vso municijo znosila k sv. Urhu. Mi je namreč nismo mogli rabiti, ker nismo imeli takega orožja. Tako smo morda tudi poljčani pripomogli pri borbi, ki so jo imeli Dobrunjčani s partizani.

Slovensko domobranstvo

Zadnji teden v septembru je bilo v Ljubljani organizirano Slovensko domobranstvo (SD). Poveljstvo in organizacijo je prevzel tedanji ljubljanski župan general Leon Rupnik, ki je bil od Nemcev postavljen tudi za prezidenta Ljubljanske pokrajine.

Med prvimi smo tudi pri Dev. Mariji v Polju organizirali SD.

Začasna poveljnika sta bila Martin Kranner in Govše Franc ml.

V četrtek 30. 9. 1943 je prišel prvi komandant v osebi letalskega majorja Zorana Vesela, ki pa je bil po enem mesecu prestavljen. Od 3. 10. 1943 je bil komandant Ernest Hirschegger, ki je bil po činu narednik.

Bivša VS je imela svojo kasarno v Prosvetnem domu v Polju. Domobranci pa smo si izbrali za vojašnico „Sokolski dom“. Poljska četa SD je bila 14. četa SD. 10. oktobra 1943 je bil za komandanta SD v Polju poslan inšpektor pokrajinske uprave Ivan Lesar. 16. nov. 1943 je odšel komandant Ivan Lesar za okrajnega glavarja v Kočevje. Njegovo mesto je spet prevzel Ernest Hirschegger, ki pa je bil kmalu prestavljen v Ljubljano. Za komandanta je bil nato postavljen poročnik Franjo Mejač iz Zaloga.

Ker je bilo domobranstvo ustanovljeno takorekoč preko noči, ni bilo mogoče za vse dobiti uniform. Polagoma pa so jih dobile vse edinice. Domobranci iz Polja so dobili uniforme 15. jan. 1944. Vsa 14. četa je odšla na poljski aerodrom. Vsi so dobili nove domobranske uniforme. V ponedeljek 17. jan. so se pričele orožne vaje. Dosedanji komandant je moral na oficirski tečaj v Ljubljano. 14. četa se je preimenovala v 1. šolsko četo, kateri na čelo je bil postavljen nadporočnik dr. Jan iz Ljubljane.

V nedeljo 6. febr. 1944 so bili naši domobranci poklicani v Grosuplje,

kjer se je zbiralo večje število partizanov. Partizane so hitro razgnali in naslednji dan so se že vrnili. V soboto 11. marca 1944 so bili domobranci iz Polja prestavljeni v Pijavo Gorico.

Izkop, prevoz in pogreb osolniških žrtev

Dne 1. julija 1944 je g. Josip Resman, prokurist Združenih papirnic v Vevčah organiziral izkop osolniških žrtev, ki so 15. sept. 1943 dale svoja mlada življenja na oltar Bogu, narodu in domovini. Med padlimi sta bila tudi sin g. Resmana, Jože Resman, študent kemije na ljublj. univerzi, in njegov zet Jaroslav Novak.

S kolono, ki je izkopavala padle, je šel tudi najmlajši sin g. Resmana Uroš Resman, študent medicine, tedaj domobranec v Polju.

Ta dan so v Ljubljano pripeljali sledeče mrtve junake: poročnika Jaroslava Novaka, Resmana Jožeta, narednika Martina Dimnika iz Obrij, Pajsarja Jožeta iz Jarš, Uranič Antona iz Jarš, Jamnik Maksa iz Obrij, Snoj Srečka iz Polja, Monini Vinka iz Zaloga. Vseh osem krst so položili v molilnico na žale v Ljubljani kjer so jih ljubljčančani zasuli s cvetjem.

V torek 4. julija 1944. je Rudi Hirschegger, obč. uradnik v Polju, organiziral izkop dveh žrtev: Makeka Ceneta in Ivančič Staneta, ki so ju partizani obsodili na smrt, ker sta ušla od partizanov — mobilizirana sta bila 15. 9.43 na Velikem Osolniku — in se vračala proti domu v Polje. Pokopana sta bila v šmarju pri Ljubljani. Grobar iz šmarja ju je potolkel kar z rovnico, kar je bilo na glavah še vidno, ker sta imela popolnoma razbite lobanje. Izkopa so se poleg Rudija Hirscheggerja udeležili še domob. podnarednik Ivan Rant, grobar občine Polje Remih Ludvik, klepar Voga, ki je cinil krste. Prevoz pa so izvršile Vevške papirnice, ki so dale tovorni avtomobil in šoferja.

V sredo 5. julija 1944 — na praznik slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, na god Jaroslava Novaka, so pripeljali ob pol 11 uri dopoldne 8 krst iz žal v Ljub., katere so skupno s krsto Makeka Ceneta in Ivančiča Staneta položili na mrtvaške odre pred župno cerkvijo pri Dev. Mariji v Polju.

Ob petih popoldne je bil pogreb. Takega pri Dev. Mariji v Polju še nismo videli. Vsa katoliška in zavedna poljska fara je kar tekmovala, kdo bo lepše počastil padle za vero in domovino. Krste so kar zasuli z venci in cvetjem. Posebno lep venec je poslal tudi šef Pokrajinske uprave general Rupnik po posebnem odposlancu dr. Stanku Suši, ki se je udeležil tudi pogreba.

Pogreb je aranžiral Rudi Hirschegger. Vseh 10 krst so nosili domobranci. Duhovnikov je bilo 12. Pogreb je vodil glavni domobr. kurat dr. Ignacij Lenček, asistiral sta mu župnik Janez Kete in župnik fare sv. Petra v Ljubljani, Alojzij Košmerl.

Od padlih junakov so se poslovili: župnik Janez Kete, domobranec Janko Habič in bivši komandant Vaške straže v Polju Milko Pirih. Pevci so zapeli dve pesmi. Sprevod je krenil proti severu ob pokopališču do trans-

formatorja, od tu mimo Resmanove vile do domobranske kasarne (Sokol. doma) in od tu skozi Polje na pokopališče.

Pokopali so vseh deset borcev v skupni grob na novem delu pokopališča ob vzhodni strani novega zidu.

Katoliški dnevnik „Slovenec“ je dne 8. julija 1944 posvetil celotno številko mrtvim borcem za svobodo. V celoti je prinesel tudi govor domobranca Janka Habiča, ki ga je govoril pri pogrebu.

Iz Device Marije v Polju so odšli prvi begunci v soboto 5. maja 1945. Sredi maja je prišlo na vetrinjsko polje iz Polja 80 ljudi, 15 voz, 21 konj.

Dodatek:

KRVNI DAVEK PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV IZ DEVICE MARIJE V POLJU

Žrtve pred organiziranim odporom

1. Jože Sunik, orožniški komandir. Ustreljen 17. 8. 1941 na svojem stanovanju v Polju.
2. Alfred Chiodi, delovodja v papirnici Vevče. Ustreljen sredi nov. 1941 med službo v papirnici.
3. Urankar, (socialist). Kdaj in kje je bil v Polju ubit, do zdaj še nisem mogel ugotoviti.
4. Dimnik Janez, ubit junija 1941 v Jaršah.
5. Pogačnik Marija, umorjena 6. avgusta 1942 v Podlipoglavu.
6. Pogačnik Feliks, umorjen 8. avgusta 1942 pod Javorom (podžupan).
7. Hočevnar Franc, Vevče, umorjen 3. oktobra 1942 v Zg. Kašlju.

Pred 8. septembrom 1943 padli v borbi

8. Kranner Jože, Polje, padel 24. 2. 1943 na Mokercu.

Padli v borbi s partizani po 8. septembru 1943.

9. Resman Jože, padel 15. septembra 1943.
10. Janež Franci, Hrastje, padel septembra 1943.
11. Pajsar Jože, Jarše, padel septembra 1943 na Vel. Osolniku.
12. Urančič Tone, Jašre, padel 15. 9. 1943 na Vel. Osolniku.
13. Jamnik Maks, Jarše, padel 15. 9. 1943 na Vel. Osolniku.
14. Memoni Vinko, Zalog, padel 15. 9. 1943 na Vel. Osolniku.

Pobiti po 8. septembru 1943

15. Jaroslav Novak, Vevče, ustreljen 15. 9. 1943 na Vel. Osolniku.
16. Dimnik Martin, Šmartno, ustreljen 15. 9. 1943 na Vel. Osolniku.
17. Bajželj Jože, Vevče, ustreljen septembra 1943 v Jelendolu.
18. Simoneti Riko, Zg. Kašelj, ustreljen septembra 1943 v Velikih Laščah.
19. Snaj Srečko, Polje, ustreljen 15. 9. 1943 na Vel. Osolniku.
20. Ivančič Stane, Polje, doma iz Blok, mučen in umorjen 11. 10 1943 v Šmarju.

21. Makek Cene, Vevče, mučen in umorjen skupaj z Ivančičem 10. 10. 1943 v šmarju pri Ljubljani.
22. Tuma Emanuel, Ljubljana, ustreljen 15. 9. 1943 na Vel. Osolniku.

Padli v boju kot domobranci

23. Holozan Drago, Vevče, 8. decembra 1943 v Podlipoglavu.
24. Bezlaj Marijan, Zg. Kašelj, padel na Pijavi Gorici 18. aprila 1944.
25. Virant Branko, Devica Marija v Polju, padel kot četnik na Gorenjskem 5. 10. 1944.
26. Bezlaj Izidor, Zg. Kašelj, padel 10. aprila 1945 v Kočevskem Rogu.
27. Židan Anton, padel 13. aprila 1945.

Mučen po partizanih v času domobranstva

28. Kukovica Franci, Polje, mučen 20. aprila 1944 na Igu.

Iz Vetrinj vrnjeni

1. Koritnik Ivan, Polje; 2. Penca Anton, Vevče; 3. Sešek Edvard, Zalog;
4. šetar Rado, Polje; 5. Anžur Franc, Zg. Kašelj; 6. Rant Ivan, Polje;
7. Rešek Branko, Polje; 8. Dolič Franc, Zg. Zadobrova; 9. Kosane Jože ml., Polje;
10. Habič Janko, Zg. Kašelj; 11. Habič Karol, Zg. Kašelj; 12. Kukovica Stane, Polje;
13. Jerančič Ivan, Vevče; 14. Grum Leopold, Sp. Kašelj;
15. Holozan Milan, Vevče; 16. Gabrovšek Ivan, Studenec; 17. Omahen Ivan, Polje;
18. Omahen Milan, Polje; 19. Stibrič Ivan, Polje; 20. Martinc Alojz, poročnik.

Pobiti leta 1945

- Kočar Miha, posestnik.
Dovč J. posestnik.

NAJNOVEJŠI SVETOVNI DOGODKI PONOVO DOKAZUJEJO VSEMU SVOBODOLJUBNEMU ČLOVEŠTVU, DA S KOMUNIZMOM NISTA MOŽNA NE TRAJNA VARNA KOEKZISTENCA, NE RESEN TER KORISTEN DIALOG, TEMVEČ DA JE NA MESTU SAMO NEIZPROSEN BOJ DO IZTREBLJENJA POSLEDNJEGA BACILA RDEČE KUGE! — V TEJ LUČI ZNOVA ZAŽARI BLEŠČEČA SLAVA SLOVENSKIH DOMOBRANCEV, KI SO O PRAVEM ČASU IN NA PRAVEM MESTU VSEMU SVETU POKAZALI PRAVO POT. — ZATO POZIVAMO V NJIHOVEM IMENU: SVOBODNI SVETA, ZDRUŽITE SE! ZA BOGA — NAROD — DOMOVINO!

V znamenju propagande in laži

VIII

Zločinci se sodijo sami

Svesti si svoje zmage in v prepričanju, da se svoboda in demokracija v Slovenijo ne bosta več vrnili, izdajajo doma knjige, — cele skladvornice knjig, v katerih popisujejo na dolgo in široko svoja zločinstva, zmage, pohode in boje. Kdor vse to bere, bo lahko priznal, da smo vse te aktivnosti — tovarišev — pravilno ocenili kot zločinstva.

Prepričani so, da jih osvobojen slovenski narod nikoli ne bo sodil.

Morda imajo prav? Morda jih narod nikoli ne bo sodil. Ni pa narod edini sodnik. Vsakega bo sodil Bog. Bog je pa usmiljen. Kristus je dejal, „če se spokorite, vam bodo grehi odpuščeni, četudi so rdeči kot škrlat, — bodo beli kot sneg“. Toda partizan Boga že dolgo več ne pozna. Iztrgal so mu ga iz srca, predno so mu izročili orožje. Tisti, ki je prišel k njim v imenu O. F., je Boga v srcu umoril in vest v duši zadušil. Zato večina to edino spravo s svojo vestjo zavrača.

Večina teh ljudi je sedaj že v pokoju. Časa je dovolj. Prihajajo spomini. Ponoči se pojavljajo slike iz bojev in prizori zločinov. Žrtve kričijo, prosijo, vzdihujejo. — Spanja ni. — Miru ni. — Iz dneva v dan huje. — V srcu se naseli strah, v duši obup. Kdo naj pomaga? Eden je, ki bi lahko pomagal. To je Bog — Toda Boga ni. — Tam v predalu pa je pištola...

Nekdo je bil na obisku v domovini. V enem tednu, ko se je mudil v svoji rojstni župniji, so trije taki nesrečneži ležali v mrtvašnici domačega pokopališča.

Ali so to dokazi sreče, ki jo je prinesla O. F. borcem za „svobodo“ in „boljše življenje slovenskega človeka“?

In „narodni heroji“? Daki v pijači išče uteha. Bradač Slavko, ki je vozil zvezane domobrance v Kočevski rog, udriha javno po komunizmu, da bi utešil svojo vest. General ljudske milice Boris Čizmek se je enako vdal pijači. Krvnik Dolenjske Pelko Gašper o partizanstvu sploh več slišati ne more. Tako je tudi z drugimi, kajti zločini pečejo in razjedajo duha.

Sveti Urh in Kočevski rog

Po Vidmarjevi oceni je knjiga Sv. Urh avtentičen, verodostojen, pristen, zanesljiv in izviran dokument razmer, ki so se dogajale med „narodno-osvobodilno vojno“ v Sloveniji. Zakaj pa potem samo enostransko poročanje o številu žrtev? Zakaj potem Podbevškova v knjigi Sv. Urh navaja samo „grob pri grobu“ med Sv. Urhom in Orljem, pa prezre vseh tistih več kot dvatisoč pobitih do jeseni leta 1942, predno je nastopil sploh kak oborožen boj, da bi oviral „borbo proti okupatorju“, ali pa komu branil „delo za boljše bodočnost slovenskega človeka“? Zakaj je Podbevškova izpustila opis, kako so mučili Feliksa Pogačnika in umorili njegovo ženo? Zakaj ni navedla, da so umorili Jakoše in Cankarja? Zakaj ni navedla,

da je v vsej dobi 1941—1945 po krivdi O. F. in njenih zločincev padlo v Sloveniji na tisoče nedolžnih žrtev mož, žena, starčkov, celo otrok in dojenčkov. Zakaj Podbevškova molči o petnajsttisoč domobranci, ki so bili vrnjeni iz Vetrinja in pobiti v Kočevskem Rogu, v jamah pri Hrastniku in Celju, v Brezarjevem breznu in po drugih krajih po vsej Sloveniji?

Spomenike, ki jih je komunizem postavil zločincem, ki so štiri leta mučili slovenski narod, je treba odstraniti in postaviti spomenike v Kočevskem Rogu, v Teharjih, pri Hrastniku in drugih krajih, kjer počiva na tisoče junakov, ki so svoj narod branili pred tistimi svojimi lastnimi brati, ki so se udinjali mednarodnemu zločinskemu komunizmu. O vsem tem molči Podbevškova in molčijo uradni predstavniki komunizma, ki še danes govore, da vrnjeni domobranci živijo. To in taka je komunistična resnicoljubnost.

Hvala vam, borci za svobodo!

Malo pred drugo svetovno vojno je v Sloveniji na Gorenjskem v okolici Kranja nastopal znani zločinec Matevž Hace. Vsa Gorenjska je trepetala, ker se je pojavljal zdaj tu, zdaj tam in napadal poštene ljudi in ogrožal mirno življenje.

Policija in orožniki so se trudili, da bi ga prijeli in potisnili za zapahe, pa se jim dolgo ni posrečilo. Leta 1938 pa se je nekega dne pojavil na trgu v Kranju. Dva policaja sta ga spoznala in ga skušala ujeti. Bil je na vse pripravljen in streljal. Policaja sta bila precej hudo in nevarno ranjena, a sta Hacea kljub temu prišla in odveden je bil v zapor, oba pa v bolnišnico. Ko sta nekoliko okrevala, ju je obiskal osebno ban dr. Marko Natlačen in obema čestital, se jima zahvalil, ju odlikoval in obdaril. Vse slovensko časopisje je o tem poročalo. Gorenjska se je oddahnila.

Gorenjska se je takrat oddahnila pred enim samim zločincem! Kako pa so se med revolucijo v Sloveniji oddahnili posamezni kraji, ko so v vas prišli stražarji ali domobranci.

Kljub temu, da je O. F. skvarila na tisoče slovenskih ljudi, je večina kmalu spoznala, kaj je v ozadju OF, kaj so njeni pravi nameni.

Tega resničnega sovražnika, ki se je pojavil med slovenskim narodom, je ljudstvo spoznalo zaradi svoje poštenosti, vernosti, moralnosti. Ako pogledamo, kako veliki, napredni in inteligentni svet še danes malo pozna svojega pravega sovražnika, komunizem, se moramo res čuditi malednu slovenskemu narodu, da je imel toliko razsodnosti in pravega duha, da se ni vdal komunizmu.

Slovenski narod pa je bil pogumen. Kljub temu, da je bila v ozadju revolucije Sovjetska zveza in svetovno javno mnenje, se je kljub temu uprl, da reši in zaščiti svoj dom in tiste, ki so bili najbolj ogroženi, pa se niso mogli braniti.

Po zvijačnosti satanskega komunizma in veliki slepoti sveta, naša borba ni bila venčana z zmago, da bi domovini ohranili svobodo.

Čim bolj bo pa svet spoznaval komunizem in v njem videl to, kar je — zločinstvo, tem bolj bo cenil tudi našo borbo. Ne bo dolgo, ko si bosta

Poveljnik novomeškega domobranstva, major Ferenčak in prosvetar dr. Franc Blatnik.

komunizem in protikomunizem vsega sveta pogledala iz oči v oči in tedaj bo šlo obema za biti ali — ne biti. In v tem gigantskem spopadu bo komunizem premagan.

Takrat bo osvobodjena tudi naša domovina. Takrat bo svet zopet svobodno zadihal. In takrat bo svet in zlasti naša domovina šele znala ceniti napore, žrtve in prizadevanja pravih borcev za svobodo svoje domovine. Takrat šele bo domovina spoznala in priznala njihovo veliko ljubezen do svojega naroda.

A do takrat je morda še daleč. Demokratični, svobodoljubni in verni Slovenci smo jim za borbo in žrtve že sedaj hvaležni. Naše misli in zahvala gredo predvsem k tistim našim slovenskim rojakom, ki so v tem velikem boju za svobodo morali dati svoje življenje. Bodisi, da so padli v boju, bodisi, da so bili pomorjeni od lastnih rojakov, bodisi, da so končali v kakem taborišču. Vsem tem gre naša hvala, naša slava, naš večni spomin nanje.

Vam, bratje, ki ste ostali živi in vas je Bog ohranil pri življenju kljub vsem sovražnikovim nakanam, kličemo: ne bodite malodušni, ko vas vaš stari sovražnik še vedno napada, da bi v vas umoril moralo in ponos.

Borite se tudi v bodoče, — vse dni svojega življenja, dokler naša domovina ne postane zopet svobodna!

**Perba naša zato je sveta,
dokler gruda ni oteta!**

Novembersko nocoj nebo
med križe razmetane
iztega žalostno roko,
kot bi hodilo po slovo
med plitvo pokopane.

Tja v ozke jarke Teharja,
v revirje zapuščene.
Oj, koliko jih skriva Rog!
Kje naj še iščem, ljubi Bog,
njih trope pomorjene?

Kdo bo kosti nocoj pobral,
poljubil jih in v žaro dal,
pod vaški križ zanesel?

Pokropil z žegnano vodo,
od solz — kot brinja pregrenko
Ljubezen jim prinesel?

V KOČEVSKEM ROGU

V Kočevskem Rogu luči ni
le mesec žalostno visi
nad grobom — veter joče vmes —
tam ni žalujk in ne cipres.

Nocoj, ko je vseh mrtvih dan,
nocoj, ko pada sneg droban,
ko božja njiva oživi,
tja v Rog zasute so poti,
do tja ne peljejo steze,
v samoto roma le sree.

Tja romam v vrsti, dragi brat,
da vzglavje pridem ti zrahljat
in drobno svečo v noč prižgat.

Na grob ti križ lesen vsadim,
zemljo še enkrat pokropim.
da se boš laže odpočil,
ko sneg grobove po prekril,
ko veter jokal bo težko,
pod to novembersko nebo...

Marjan Jakopič

Kolaboraterji... — Junaki!

Kako pač čas sam vse postavi na pravo mesto!

Komunisti so za časa revolucije in vse do današnjih dni do onemoglosti zlorabljali pojme „kolaboracije“, kadar je bilo treba uničiti ali vsaj umazati njihove nasprotnike. Koliko največjih rodoljubov in poštenjakov je zaradi „kolaboracije“ postalo žrtev rdeče „pravice“! (Pa tudi nekateri zaplotniki iz nekomunističnega tabora so ob tem razpihanem rdečem ognju sramotno poskušali pogrevati svoje obupno prazne piskerčke!) Komunisti si kajpak niso predstavljali, da bo bič „kolaboracije“ nekoč kot bumerang pravice neusmiljeno usekal v njihove lastne vrste...

Ob sovjetski okupaciji komunistične češkoslovaške smo namreč v svojo beležnico zapisali med drugim tudi tole:

V veliki zgradbi Kremlja so Sovjeti od Svobode ultimativno zahtevali, da se postavi na čelo okupatorju zveste vlade (kot je bila npr. vlada francoskega maršala Pétain-a za časa nacistične okupacije), ali pa bo ČS(S)R doletela ista usoda, kakršna jo je zadela za časa nacizma. (Der Spiegel, 22/št. 36 — 2. 9. 1968.)

Po vrnitvi iz Moskve, kamor je šel pokleknil pred sovjetske okupatorje, pa je prezident komunistične ČS(S)R gen. Ludvik Svoboda — sam nosilec najvišjih sovjetskih odlikovanj ter komunist izza davnih dni — preko praškega radia in televizije zaklical:

Kot star vojak predobro vem, kaj se lahko zgodi, če narod trči ob moderno orožje. Zato je bila moja dolžnost preprečiti nesmiselno prelivanje krvi. (Time, Vol. 92, št. 10 — 6. 9. 1968.)

Zdi se nam, da je gen. Ludvik Svoboda dobesedno prepisal te besede iz oklica našega prezidenta gen. Leona Rupnika iz leta 1943.

Prav tako je tudi Aleksander Dubček očitno imel pred seboj knjižno izdajo Rupnikovih govorov izza časa okupacije, ko je po vrnitvi iz Moskve preko istega praškega radia in televizije jadikoval:

Upamo, da nam boste zaupali, čeprav bomo prisiljeni podvzeti mere, ki bodo omejile razvoj demokracije in svobode... Prosim vas, zavedajte se izrednih okoliščin, v katerih živimo! Rotim vas, bodimo samo edini, mirni in trezni! (Time, Vol. 92, št. 10 — 6. 9. 1968.)

Isti Time, po katerem smo povzeli gornje citate, pa te besede komentira takole:

Čehi in Slovaki so jokali v žalosti in gnevu. Dubček in tovariši pa so čutili, da je bolje ukloniti se Sovjetom v nadi, da bodo tako ohranili vsaj gotovo mero avtonomije... — Pred

sovjetskimi puškami Dubček in drugi reformistični vodje delajo frenetično na tem, da bi svoj narod obvarovali pred samomorom... Čehi in Slovaki so se odzvali brez vsake nade — oziroma iz obupa... — Dubček je naredil samo to, kar mu je edino še preostalo: Poletel je iz Moskve nazaj v Prago, da bi Sovjetom pomagal v Češkoslovaški potisniti uro nazaj...

V naslednji številki pa isti Time še ugotavlja:

Obrat od kljubovalnosti do poslušnosti je bil zavesten in odiozen korak ljudi, ki nikakor niso kolaboraterji, ampak enostavno ujetniki... Aleksander Dubček je ob vrnitvi po treh dneh pogajanj v Moskvi Čehom in Slovakom povedal, da je njihova edina smiselna alternativa v tem, da se podredijo volji Sovjetov. Potem je dal zgled in pričel sam s ponižujočim poslom... Dubček se je začel boriti, da bi Sovjete prepričal, kako njegov režim postaja takšen, kot ga oni nazivajo „normalen“... (Time, Vol. 92, št. 11 — 13. 9. 1968.)

Pretresljiva analogija nas sili, da moramo razmišljati o minulih 25 letih naše zgodovine...

Ce je namreč gen. Ludvik Svoboda sredi sovjetske okupacije leta 1968 „žezni dedek“ in če je v istem položaju Aleksander Dubček — po komentarjih o njegovem ponižujočem poslu — junak, kako naj sodimo šele o našem gen. Leonu Rupniku, ki je moral mojstrovati sličen položaj še pod vse hujšimi okolnostmi, ker so istočasno idejni pripadniki teh istih komunistov pri nas sprožili še — revolucijo...! — Če se seveda ne bo našel kdo, ki bo skušal dokazati, da so v primeri s sovjetskimi jeklenimi kroglami nacistične puške brizgale medico, na katero so sedali samo takšni „izdajalski“ kalini kot — maršal Pétain, gen. Nedić in gen. Rupnik...

Kdo je kriv...?

Sočustvovanje s ČS(S)R in lastni strah sta žal prevpila generala De Gaullea, ki je pokazal na resnični izvor evropske tragedije: Jalta! Tam je Amerika zavadljala Moskvi polovico Evrope. Zvesti temu dogovoru so ameriški vojaki obstali na Labi in prepustili Prago in Berlin Sovjetom. 13 milijard dolarjev je povrhu poklonila Amerika Sovjetom za boj proti Hitlerju... in milijone vojnih ujetnikov. Kaj lahko danes naredi Bonn? Nič! Kaj lahko napravi UNO? še manj! (Der Spiegel, Vol. 22, št. 36 — 2. 9. 1968. — Pismo uredniku.)

Tako dopisnik nemškega rodu, ki je bil v minuli vojni sovražnik! Kako naj sodimo šele mi, ki smo spomladi leta 1941 brez potrebe skočili v prepad za zapadne zaveznike, da so nas zato v Jalti izdali in tako zakrivili ne samo več kot dve desetletji komunikacije dežele ob samem Jadranu z vsemi njenimi dosedanjimi in bodočimi posledicami! — Napačno zasnovan račun s samo češkoslovaško namreč še zdavnaj ni zaključen... Okrvavljeni senilni lisjak Josip Broz-Tito in tovariši kaj mislijo na to...?

TEMA ZA RAZMIŠLJANJE:

Kar predstavlja narod, nista isti jezik in pripadnost k isti etnografski skupnosti, temveč velike skupne stvari iz preteklosti in pa volja, da dosežemo prav tako velike stvari v bodočnosti.

Ernest Renan

IZ PISEM

Buenos Aires, september 1968

Zopet ste dali priliko, da Vam čestitam. Vaš španski uvodnik v seplo“ je model, kako bi že vseh preteklih 20 let morai predstavljati našo plo je model, kako bi že vseh preteklih 20 let morali predstavljati našo problematiko tujemu svetu, med katerim živimo. Iz lastne izkušnje Vam lahko povem, da dolga leta v svojem argentinskem ambijentu nisem mogel doseči takšnega učinka, kot ga je napravil ta Vaš uvodnik pri vseh, kateri so ga prebrali. (In teh je mnogo!) Vidim, da nas argentinski prijatelji šele sedaj prav razumejo. Posledice bodo gotovo ugodne, ker so nekateri vinkulirani z vplivnimi kulturnimi in drugimi krogi. Avtorju posebno čestitam tudi za vzoren objektivni prikaz. Nikomur ne krati zaslug, nikomur ne dela krivice, pa vendarle postavi dogodke in akterje na pravično in zaslužno mesto, obenem pa nas predstavi tudi kot narod v sijajni luči. Ta uvodnik bi morali dobesedno prinesiti tudi v angleščini, ker bo na oni polobli gotovo dosegel enak učinek.

Pozdrave!

Dr. -n -r.

Godoy Cruz (Mendoza), 12. 8. 1968

Gospod urednik!

Gotovo ste čitali odgovor na moje svoječasno pisanje ob priliki napada na domobrance po g. pp. Andreju Glušiču ter tudi moj odgovor, da na njegov izliv ogorčenja ne mislim odgovarjati. Vse to je bilo objavljeno v štirih številkah Klica Triglava, ki izhaja v Londonu.

Res ne nameravam odgovarjati g. pp. Glušiču, kot sem rekel v pismu uredniku Klica Triglava, vendar pa se mi zdi prav neko objasnilo na hudo besede g. ppolkovnika.

Da sem nastopil proti pisanju g. ppolkovnika, je bilo to iz lastne iniciative, kar prosim potrdite. Povod za to ni bila nikaka poštimovska voda ali sračje gnezdo, ker ne pripadam k nikakšnemu sračjemu gnezdu, temveč mislim in rečem, kadar se mi zdi prav ali potrebno. Da sem se obrnil na TABOR, je moja privatna stvar, kot je moja hvaležnost in moralna obveza za zasluge izza vojnih let do g. ing. Matičiča moja privatna zadeva. Če je konzorij Tabora bil proti objavi, ker ne želi novih sporov, je to tudi njegova stvar, kar bi bilo menda doumljivo.

Vsa razlaga o dogodkih v Novem mestu 8. 9. 1943 in malo preje po g. ppolkovniku je „pet krav za en groš“, ki bi morda bila sprejemljiva še v Villa Pace, ne pa danes. Brez vsake vojaške akademije je abiturient novomeške gimnazije zbral raztepane partizane pomladi 1942, jih pojačil z 91 (enaindevetdeset) akademiki ljubljanske univerze ter z njimi zasedel po Kočevskih izpraznjene kočevske vasi ter osnoval jedro NOV in PO v tistih za njih tako hudih časih (šilih Nikolaj). Sicer ne vem, verjetno pa je v oni dobi g. ppolkovnik dobival plačo, odgovarjajočo njegovemu činu, od odloznega okupatorja — mogoče celo na posredovanje generala Rupnika. Gotovo pa je, da se je dal po Lahih prijeti in se je vsa njegova militaristična dolžnost omejila na trditve — in to celo na vrtu kavarne ZVEZDA, torej prostovoljno —, da z okupatorji ne more biti sodelovanja. Zakaj ni odšel na Kočevsko preje, kot drugi? Če mu stranka ni hotela dati moštvo, bi si ga nabral sam, kot je to naredil drugi! To bi mu dalo kljub ev. porazu pravico do pljuvanja na druge, ko smo reševali golo življenje.

G. ppolkovnik me mora imeti za zelo naivnega, ali pa je to on sam, ker misli, da ne more dati Jugoslavije v „škatlico“. Take in podobne trditve zaslužijo pojasnila samo ob kavarniškem omizju.

Želel bi g. ppolkovniku objasniti — ter bi prosil, da bi TABOR overovil po svojem zgodovinskem oddelku —, da Zmagoslav ni odšel na Koroško, temveč je v sklopu Primorskih domobrancev odšel v Eboli. Na Koroško je prišel Marn z odredom dolenjskih četnikov ter sem se v tem sklopu nahajal tudi jaz. Pripomnil bi pa, da je na avstrijsko-jugoslovanski meji Marn imel strah pred zavezniki, ker je izročil Nemcem zavezniške padalce! In takim odredom in komandantom je bil načelnik štaba g. ppolkovnik Glušič.

Malo težko je sprejeti, da je vseeno, v katerem taboru je kdo bil v vojnih letih; kajti ne morem razumeti, zakaj bi se moralo vse pozabiti — in to ravno mi! Do danes imajo v Novem mestu spomenik samo partizanski borci v senci arkad okrasov, izruvanih z mojega doma na Rupert vrhu, med tem ko moj, po partizanih justificani oče nima skromnega groba...

A. Fabjančič

Ljubljana, septembra 1968.

...S ČS(S)R se ni ponovila samo zgodovina, ampak se je potrdila politika sile in osvajačnosti, ki je zgodovina komunizma. Pri nas seveda zopet poskušamo prelisičiti naivno javno mnenje, da bi se tako še enkrat ujeli za zeleno vejo, če bi prišlo do hujšega neurja. Ko smo ob lanskoletnem izraelsko-arabskem obračunu po vseh zakotnih vaseh strahotno grmeli proti židovskim agresorjem in z Izraelom nemudoma pretrgali diplomatske odnose ter zahtevali izredno skupščino ZN, se tokrat kajpak ni zgodilo nič podobnega! Sedaj smo samo rekli nekaj leporečnih besedi in pri tem budno pazili, da bo ostala koza cela in volk sit... Pri tem pa ostanemo — kakor smo b'li...

Lepe pozdrave!

-f -o

NA UREDNIŠKI MIZI

G. A. Fabjančič! — Ni nam težko potrditi, da ste nam svojčas svoje prvo pismo v odgovor g. Glušiču poslali iz lastne pobude, kot je to storilo toliko in toliko drugih protikomunističnih borcev vseh struj, ki pa jih nismo priobčali, ker imamo preveč tehtnega gradiva in preveč resnih nalog, da bi dragoceni prostor v Taboru trošili z g. Glušičem. Edini resen zaključek teh izlivov je namreč samo ta, da nam je g. Glušič preko strani KT dal še en dokaz, kakšen čut odgovornosti ter kakšne značajnostne in miselne kakovosti so vodile ljudi, ki so že pred 25 leti jedkali enotno pripravljeno slovenskega naroda za svojim domobranstvom in iz ničeve bolne ambicioznosti že nad dve desetletji skušajo ustvarjati neresne razloge za ne-kakšne prepire med združenimi slovenskimi protikomunističnimi zdomci, kateri pa jih spričo neovrgljivih dejstev in vsakodnevnih dokazov o pravilnosti slovenskega domobranstva že dolgo več ne jemljejo resno in jim zato tudi več ne nasedajo. — Domobranske pozdrave!

Darovali so:

Tiskovni sklad:

Tekavec Ivan, Caseros	500.—
Zakrajšek Jože, S. Justo .	400.—
Jančar Franc, S. Justo ...	400.—
Rovan Tone, S. Justo	400.—
Zupan Vinko, S. Justo ...	400.—
Zakrajšek Janko S. Justo .	1400.—

(Vse v arg. pesih)

Invalidski sklad:

Mavser Franc, Cleveland .	900.—
Vidmar Rudolf, Berazategui	1000.—
Bevk Ivan, Muñiz	400.—

(Vse v arg. pesih)

Za zavetišče:

Zupančič Hinko, Cleveland
(v dolarjih) 10.—

Šušteršič Marjan, Cleveland
(v dolarjih) 5.—

Trpin Vera, R. Mejía, na-
mesto cvetja za pok. N.
Makovec (v pesih) 500.—

Blejec Ema, R. Mejía, na-
mesto cvetja za pok. N.
Makovec v pesih) 800.—

Družina Rigler R. in Sala
A. namesto cvetja za pok.
dr. Ivo Cof in soprogo .. 2000.—

SLOVENSKO ZAVETIŠČE BO DELO VSE SLOVENSKE EMI-
GRACIJE IN NIHČE NE BO IMEL PRAVICE ZASLUG. VSA
PRAVICA BO PRAVICA REVEŽEV, ZASLUGA PA PRIPADA
NAŠIM MRTVIM. SLOVENSKO ZAVETIŠČE BO IZGOVORJE-
NI KOT POMOČI POTREBNIM SLOVENCEM IN ZA VSTOP
NE BO POTREBNA LEGITIMACIJA.

VSEBINA

En el día de los muertos	289
Pomemben slovenski praznik v Argentini	290
Narodna sprava (Viktor Hribar)	294
Mirovni pogovori (F. G.)	299
RAZLIČNI POGLEDI	
Ideologija in stvarnost (F. Slak)	301
Oblegani tabor (P. B.)	305
H KNJIGI „SV. URH“	
Kronika protikomunistične postojanke Devica Marija v Polju (B. P.)	307
V znamenju propagande in laži (VIII.)	313
Slovenske verne duše (Marjan Jakopič)	316
V Kočevskem Rogu (Marjan Jakopič)	316
ZA BELEŽNICO	317
IZ PISEM	319
NA UREDNIŠKI MIZI	III
Darovali so	III

Correo Argentino Sucursal Villa Madero (Bs. As.)	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 8133
	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 2619